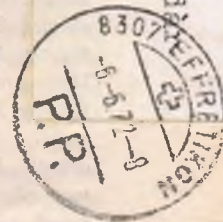

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

Herrn
Prof. Dr. Gajári Aladár
2. Priesterseminar
7000 CHUR 2.

IV. évfolyam 6. szám (4. Jahrgang Nr. 6.)

A Z St.Gallen — Erscheint monatlich

1972 június 1.

Mindszenty bíboros Nyugat-Németországban

Mindszenty József magyar bíboros-primást németországi útjának első állomásán, Münchenben Döpfner kardinális meleg barátsággal fogadta.

Pünkösdkor a Szent István Milleneum tavaszi ünnepségeire Bambergban minden várakozást felülmúlóan három és fél ezer magyar gyűlt össze. Nemcsak az európai országokból érkeztek zarándokok, de sok hívó jött át az Észak Amerikai Egyesült Államokból és Kanadából is, hogy jelen lehessenek Mindszenty bíboros-primás szentmiséjén és meghallgathassák szentbeszédjét.

Ez volt az első zarándoklat, amelynek keretében a számkivetésbe kényszerített főpap első alkalommal találkozott az emigrációban létesült egyházi és nemzeti szervek és intézmények vezetőivel és hívó magyar tömegekkel. Meg kell állapítani, hogy ezek közül a Burg Kastl-ban működő magyar gimnázium nőtt leginkább a szívéhez. Nagy örömet szereztek neki a tanulók — fiúk és lányok egyformán — fegyelmezett magaviseletükkel, pompás színpadi fellépésükkel és buzgó templomi énekükkel és szereplésükkel. Vigasztalására szolgált az ifjúsági szónok meggyőződésből és komoly idealizmusból fakadó ígérete és fogadalma, melyben arról biztosította, hogy a magyar ifjúság hű marad kereszténységéhez és Szent István szellemében munkálkodik a mostoha sorsra jutott magyar nemzet jövőjéért.

Egészen természetes, hogy Mindszenty bíboros útján meglátogatta mindenütt a német egyházi vezetőket, mert ki akarta maga személyesen fejezni azt a nagy hálát, melyet a magyarság érez irántuk az emigráns szervezeteknek és az otthoniaknak juttatott nagylelkű támogatásukért. Különböző ezt a magyar bíboros a bajor televízióknak adott interjújában is aláhúzta. Ezért kereste fel útja első állomásán, Münchenben Döpfner kardinális, a német püspöki kar elnökét. A két főpap hosszan tárgyalt egymással és a meleg vendéglátásból is következtetni lehetett arra, hogy a meghiit beszélgetés maradandó barátságot hozott létre a magyar és a müncheni kardinális között. Különböző Döpfner bíboros melegen érdeklődött a magyar egyház helyzete és az emigránsok gondoljai után.

Az is egészen természetes, hogy Mindszenty bíboros megjelenése és tevékenysége lendítőleg hat a magyar emigrációs életre. Ez a hatás észrevehetően jelentkezik nemcsak a val-

(Folytatás az 5. oldalon)

A lábam

Mindennapos dolgaink között egyik legközönségesebb cselekvésünk a járás. Már nem emlékszünk rá, csak más gyerek lelkenedő sikoltásából következtetjük, hogy legnagyobb örömeink közé tartozott, mikor 3-4 önálló lépés után elértük apánk felénk nyúló karját. Bizony kolumbusi teljesítmény volt, mikor a szélébe kapaszkodva először jártuk körül az asztalt. Kéztördelő anyáknak mekkora izgalmat okoztunk a lábunk incselkedő ösztönzésének engedve, hogy megszökjünk hazuról s megtegyük fölfedező világművelő utunkat a város másik felében lakó keresztanyánkhöz.

A szaladgáló siheder, a magasugró atléta, a hegymászó, a havasi sikló siető nem gondolt 2 inunk áldására. De eszébe jut a mezítlábba kezdő focistának, hogy nagyujjával a labda helyett a földbe rúgott s próbálja a piszkos vért a leváltott köröm alól kiszívni s a porba köpni. (Nem is igaz, hogy az idők kezdetén a lábfejük a szánkig ért.) Csak, ha lezuhan a szakadék börtönébe, kibicsaklik a bokája, félnapos gyaloglás után ég talpán a vízhozólag s véget vet a városnézésnek, leválik az inszalag a sípcsont bütykös tapodáiról, jajdul fel a magabiztos ember.

A növény talajhoz kötött. Csak magját szórja szét. Fölkapja a szél, elsodorja a hullám. Születése és halála egyazon helyre van kijelölve. A Libanon cédrusai kivágván lesznek templom-mennyezetté.

Ulnása elmaradhatatlan mint az évszakváltás. Ures hasa üldözi táplálékért. Ellenállhatatlanul ragadja párja után a fajfenntartás. Játéka az önvédelem és zsákmányejtés irányította mozgásbeidegződés. Erdőtűz, árvíz, az erősebb ragadozótól való félelem reszket inában. Futás a haláltól.

Egyedül az ember változtathatja kényekedve szerint, saját elhatározásából a helyét. Szabadsága szimbóluma a két lába. A négy égtáj bármelyikének nekivághat.

Arezzo! Megéri, hogy leugorjunk vonatunkról s megszakítsuk egy órával útiprogramunkat. A szt. Ferenc templomban az elvesztegetett időt kárpótolja a bűvös panoráma, mely a szentély freskózott faláról nyílik ránk. Sokáig nem tudunk megszabadulni varázsától, míg a vaskerekek újból dübörögnek alattunk. A börcserző hallgatag fia, Piero della Francesca nem gondolhatta, hogy 500 év múlva, hosszú feledés után fogják fölfedezni és megérteni falképeit. Az impresszionisták java része megvakult. A Nap bosszúja tán, hogy állványainkkal a szabad ég alatt hunyorogtak s meglesték, hogyan öltözteti tűző fényruhába a tájat? Lehet, hogy a toscan festő is bűnhődésből veszítette el a szemévilágát. Olyan itikokba kukucskált be s ráadásul esetjével el is árulkodta, amit rajta kívül senki más meg nem ábrázolt.

Talán ott kellene kezdeni, hogy geometrikusok társaságába keveredve, elsőnek tudta megfogalmazni a perspektíva szabályait. Érdekes, hogy az emberiségnek ilyen soká kellett erre várnia. Gyakorlatban már régen használták, benne van a szemünk törvényei-

ben, csak ki kellett mondani. A fölfedező rabjául esik találmányának, mint a szenvedélyes sakkozó, ha kockaköves folyosón jár, sakktablóban gondolkodik: ha ló lennék, így ugornék. A tárgyak sarkairól és éleiről szemünkbe futó képzelt szálak szövevénye rögeszmés megfigyeléssé válhat. «Kockalógiát» tanulva egyéb órákon is térformákra bomlott kúp-henger-hasáb-gömb városok kompozícióit tépte ki a dühös tanár kezükből. Nem figyeltünk a földrajzórán, mert belegabalyodtunk a drótvilágba. Az almaárus nem gondol gyümölcsseinek kontúrjaira, mivel azok abtraháló agy létesítménye. Ellenben a kubista festőnek narancsok helyett gömbök gurulnak ki a kosár nagyobb félgömbjéből. A valóság áldozatul esik egy fölfedezésnek. Ez az oka a különféle stílusoknak: az egész egy részének kiragadása vagy eltűlése.

A hüvös képszerkesztő a padló mértani formáit babrálja s csak arra ügyel, hogyan nyomódik a négyzet trapézra, vagy romboidra s az összefutó, keresztelő vonalak hova jelölik s milyen magasságot szánnak az oda tett embernek. A nagy pontoskodásban arról már megfeledkezik, hogy kifejezést is adjon a pózba állított szereplőknek. Ezek nem mosolyognak, nem sírnak, nem szenvednek. Dal, szerelem, gyűlölet, féltékenység kimaradt belőlük. Közönyös felsorakozásukban megelégszenek, hogy léteznek a távlatlan szabályai nekik ajándékozott pontján a térnek. Mondanivaló nélküli színészek. Szép ruhákban, gyönyörű gyöngyházzsinekekben. Néma játékok csak a képsikká változott térnek a távolság viszonyait érzékeltetik. A geometria megtisztította belső feszültségeiktől őket. A száraz tudomány nem kedveli a szenvedélyeket. Erények, bűnök, bosszú, jóság, a gyilkolás vérszomja kilúgozódtott a vetítővonalak zeg-zugaiba préselt játékbábukból. Mindegy, mit fest: Madonna, tirannus, jeltámadt Krisztus, levert katonák, csatajelenet vagy csoda — témája csak egy van: mértani fölfedezést áttenni a művészetbe.

Levél se rezzen. Az ostor nem csap le. A brutális hóhér sújtó keze beleakadt a térszerkezet hálójába. Krisztus és kínjai nem is érdeklik egymást. Közöttük áthatolhatatlan a levegő kristálya. A csata hulláma elrekedt, nem fog megindulni soha. A tágratátott szájából nem tör elő ordítás. A lovak patája alá taposott ellenfélnek nem érkezik el a halál. Constantinus nem győzi le Maxentiust. A lándzsa nem döf bele a szívbe. A kard nem hasít koponyát. A tér törvénye megfagyasztotta a lendületet. Az átvágott nyak nem fáj. A köbös ruhákba bujtatott harcosok és pléhből hajlított ágaskodó mének összecsapása örökre elmarad. A nagy gesztusok ellenére nyugodtak vagyunk: itt nem fog történni semmi. A dráma meg se kezdődik. Az egymásba gabalyodott katonák mozdulatlanúságra ítéltettek.

A megkövült lét. A nem rebbenő jelen, ahol az óra nem ketyeg s nem hozza a következő másodpercet. Az állati, növényi és ásványi létezés nem indul neki, hogy kilombozza a belőle fakadó adottságokat. Az esetlegesek: tragikus, komikus, magasztos, jellem-

telen stb. a létrendben másod-jelenségek. Ez észrendezte álmvilágba az indulatok még nem zavartak bele. Talán az édeni, bűnbekésés előtti állapot? Mintha az imént teremtett paradicsomra rásütne az első napsugár s örökre megmarad minden ártatlanságban. Harmónia. Örök ünnep. A csend városa. A térfenség uralma alatt a geometria 10 parancsa szerint a kérlelhetetlen metszővonalak labirintusában ronthatatlanná merevült a természet és benne az ember.

Utánözhatatlanul lenyűgöző, mégis ijesztő kristályvilág ez: ahol nincs holnap, kilépés, haladás, eléérés, megszabadulás, a szabadság mindenfajta megélhetése. Ahol nincs remény. A reménytelenség a pokol. A «lélek átkozottság»-tól (Camus) megszabadított test lehet a Mars, Venus, de nem a Terra légköre.

A legcivilizáltabb népek a tengereselek voltak. A styeppékbe zártak ritkán váltak «Isten ostaraivá». A görögök kirajzottak. Az angolok világbirodalmat hajóztak össze. A spanyolok egy világrészt öntöttek el kultúrájukkal. Lóháton és szekérkaravánon a horizont szűk rádiuszú maradt. Az emigráció nemzeti szerencsétlenség, de az állampolgárnak sokszor nincs más orvossága, csak a vándorbot.

Manapság a mozgás betegségi tünetté is vált. Útra vágyunk, hogy magunkkal ne törődhesünk. Jobban szeretjük, ha a belső hang szavát hallhatatlanná tompítják az utak és társak zajai. Ellustultunk bensőnket is megtornászattani.

Járkálva ébredünk rá, hogy olyan lény vagyunk, mely keresni tud. Nemcsak állat módján az elásott csontot, mögyorót, hanem érthetetlen dolgok nyitját is! Koleráét, hastífuszét. Mért esik az eső, röpül a sárkány. Oknyomozó történelmet is. Barlangok csontleleteiből rekonstruálja a múltat.

A mozgó ember célra tör. Nemcsak máskál, mint a bolyongó farkas, csatangoló vadász, mézszívű fekete dongó, hanem álmodkat szó, terveket kovácsol, bumerángot farag, vaskerekeket köt össze szíjjal. Addig töpreng, míg megtalálja a legcélszerűbb gépet. De holnap máris újabbal tetézi a talányos és találékony örök-mozgót.

Micsoda hajrá a sebességért. Míg gyalog az Albanoi-tóig jutok, az alatt New Yorkig is átrepülhetek. Szemet hunyok az autóversenyzők örületén. Ezért.

A majom remekül ugrál az erdő ágain. De jobban megbámulom a sportsarnok jégrevüjét, a balett lábujjon keringő ballerínáját, az olimpiák sportolóit rekordjaikkal, a hegyivadásokat a katonai parádén, a táncok százféle formáját és a mindezeket átütő emberi magatartást.

A ballagó vándor megáll. A vadász a lesen ül. Várni tud. A fogoly a szögesdrótok között a távolba néz. A ló is siet az abrakos jászolhoz, a marha türelmesen lesi a reggeli osztó, ablaknyitó kezét. De a boldog újesztendő levelező reménye más. Aldott szerencséje a jövőben való bizakodás. A kétségbeesés gyógyítandó lelki betegség. Csak a kárthatban örökkévaló a fojtogatás. A köburbolatot feltépők bizonyítják, hogy az ember nem sorába beletörődő igás barom. Jobb sorsra igényes és méltó. Mozdulásában benne van a sóvárgás, léptében a remény.

Szolzszenyicin Nobel-díjas orosz író drámai böjti levele Pimen moszkvai pátriárkához

A világsajtó röviden beszámolt arról a drámai hangú levélről, amelyet Solzszenyicin világhírű, Nobel-díjas orosz író intézett Pimen moszkvai pátriárkához. Az is ismeretes, hogy a szovjet hatóságok nem engedték meg a nagyfrónak, hogy a Nobel-díj átvételére Svédországba utazzék, sőt azt sem, hogy ezt az irodalmi jutalmat a Szovjetunióban vehesse át. Jellemző a nyugatiak gyávaságára, hogy a Nobel-Bizottság titkára nem merete felolvasni Solzszenyicin köszönőlevelének teljes szövegét, nehogy ezzel a Szovjetunió érzékenységét megsértse. Nyilván ez az oka annak is, hogy a nyugati sajtó Solzszenyicinnek Pimen moszkvai pátriárkához intézett böjti levelét is csak kivonatossan közölte. Eppen ezért fontosnak tartjuk, hogy e páratlanul bátor, hitvalló és példamutató levelet bővebben ismertessük lapunk olvasóival.

E levél megírására az adott okot, hogy Pimen pátriárka karácsonyi üzenetet intézett a külföldön élő emigráns orosz ortodox hívekhez. Solzszenyicin méltán teszi fel a kérdést a pátriárkának, miért üzen csupán a száműzötteknek és emigránsoknak, akiknek hite és szabad vallásgyakorlata sokkal kevésbé forog veszélyben, mint szovjetunióbeli híveit? Miért inti csak a távollevő nyáját arra, hogy «ismerjék fel a rágalmakat, legyeknek állhatatosak az igazságban és igazságosságban», mikor erre a Szovjetunióban sokkal nagyobb szükség volna? Solzszenyicin ezzel kapcsolatosan találóan jegyzi meg, hogy bár Krisztus azt mondta, hogy a pásztornak utána kell mennie a századik elveszett bárányának is, de csak akkor, ha a kilencvenkilencet megmentette és biztonságba helyezte. Már ezek lelki gondozását a Szovjetunióban a

Átvitt értelmű járásunk is van: az anyaméhtől a föld ásító szájáig. A bölcsőtől a fakeresztig is út, melyen végig kell zárandokolnunk. Kijelölt végzet felé haladunk. Lépés lépés után, egyre közelebb. Odaérek, ha akarok, ha nem. Rágondolásom nélkül is feléje sodor a vitorlám. Bolyongva, eltévedve, távolodva is közeledem. Meghajlott hátam nem egyenesül ki többé. Elpetyhüdt izmom nem válik újból ruganyossá. Kicszerűlhetik szívemet. Az se tart örökké. Mankóval vagy versenyautón... a nap, óra, perc, hely elhatárolt ügy számomra.

A keceli Vencel cigány bicegő féllábával minden évben elsántikált Vodícára. A sok búcsújáró között néhány krajcár reményében. Az üzletember hány kilométert röpi, hajóz, autóz biznisze után? A purdéz mezteálláb, lukas nadrágfenékekkel, mosdatlan hajjal, büdösen. A másik keztyűsen, lakkcipőben, selyem alsóneműben, kalaposan, ápoltt szakállal, parfümösen. A mohó vágy ugyanaz. Nem minőségi, csak mennyiségi a különbség. Loholásuk ér-e valamit?

Utolsó kenetkor megkenik lábunkat: bosszússa meg az Isten, amit járással vétettél.

PROKOP PÉTER

pravoszláv hierarchia bűnös módon elhanyagolja, ami pedig a főpásztorok elsőrendű kötelessége lenne. Majd az író fölpanaszolja levelében, miért kellett magát a templomban útlevelével igazolnia, amikor a fiát megkeresztelte. Nyilvánvalóan azért, mivel az ilyen szülők nevét az egyházi hatóság jelenti a szovjet hatóságoknak, amelyek emiatt üldözik őket. De a keresztlével tulajdonképpen a vallási ellenállás gyakorlatilag meg is szűnt, mivel a csecsemőnek, megkeresztelése után, meg is szűnik minden kapcsolata az Egyházzal, mert nincs lehetőség a gyermekek vallás-oktatására. Hittanoktatás ugyanis még a templomokban sincs és az ifjúságnak tilos a szentségekhez járulnia, sőt oda még belépnie sem szabad, amit szigorúan ellenőriznek. Így a gyermekeket megfosztják attól a pótolhatatlan vallási élménytől, amit felnőtt korban sem nyerhetnek el s ily módon meg sem érthetik, mit veszítettek. Miközben a kormányzat vallásszabadságot hirdet, megfosztja a szülőket attól a joguktól, hogy gyermekeiket vallási nevelésben részesíthessék, sőt ezt minden eszközzel megakadályozzák s így a fiatal lelkeket egyoldalúan kiszolgáltatják az ateista propagandának, súlyos lelkiismereti konfliktusok szakadékába taszítják őket.

De ha már nem lehet megmenteni jelenünket — kérde Solzszenyicin — hogyan leszünk képesek megőrizni országunk jövőjét, amelyet a mai kor gyermekei alakítanak majd ki? A jövő döntő módon attól függ, vajon a nép lelkiismeretébe sikerül-e visszavonhatatlanul beültetni annak tudatát, hogy a hatalomnak van mindig igaza. Vagy hogy ezt a komor napfogyatkozást felderíti-e még és ismét napfényel árasztja-e el az igazság hatalma? Vajon megmarad-e a nép lelkében a kereszténységnek valamiféle nyoma? Vagy pedig teljesen elveszíti azt? Solzszenyicin megállapítja, hogy összehasonlíthatatlanul emberibb és harmonikusabb lett volna az orosz nép története, ha az egyház nem adta volna fel függetlenségét s az emberek hallgattak volna az egyház szavára, mint pl. Lengyelországban. Ezért az oroszok elveszítik a keresztény hagyományaik utolsó maradványait és jellegzetességeit. A pravoszláv hierarchia azonban csak azokon az igazságtalanságokon méltatlankodik, amelyek Ázsiában és Afrikában történnek, de figyelmen kívül hagyja azokat, amelyek az országban belül tapasztalhatók. Az otthoni viszonyokról önelégülten írnak. Egyszerű nyugalmasan derűs üzenet éri a másikat, mintha bizony minden a legnagyobb rendben volna. Pedig nemsokára úgyszólván nem lesz már senkisé, akihez intézhetik ezeket a üzeneteket, a nyáj eltűnik, csak a pártpolitika egyházi hivatala marad meg.

Az orosz ortodox egyház önként vállalta a szolgágot és teljes függőséget. Pedig már hét éve annak, hogy két hitvalló lelkipásztor, Jakunin és Esliman megírta híres levelét Pimen pátriárka elődjének, amelyben meggyőző erővel ecsetelték, miként vállalta az orosz pravoszláv egyház a szolgágot és jutott el az önmegsemmisítés legsós fokára. S mivel

az ortodox egyház vezetői nem tudták e bátor levél vádjait megcáfolni, megtiltották Jakunin és Esliman pópáknak az egyházi szolgálatot. Annak a tizekét viatikai hívőnek levele pedig, akik hasonló sérelmeket adtak elő, szintén megválaszolatlan maradt. Az egyetlen bátor érseket, a kalugai Jermogent, aki megtiltotta egyházmegyéje templomainak bezárását, az ikonok és szent könyvek megsemmisítését egy kolostorba internálták. Negyven elpusztított templom közül átlagosan csak egy maradt meg. Úgyhogy egy-kétszáz kilométeres körzetben csupán egy templom található. Különösen súlyos a helyzet északon, amely terület úgyszólván teljesen templom nélkül maradt. Az állam és az egyház elválasztásának törvénye lehetetlenné teszi templomok létesítését, egyházközségek fenntartását. A templomok harangjai elnémultak. A Szentírás hiánycikk lett a Szovjetunióban. Az egyház egyetlen tevékenysége, hogy papokat és püspököket nevez ki, de közülük sokan méltatlanok erre. Az egyházat a Szovjetunióban gyakorlatilag ateisták kormányozzák, mégpedig korlátlan diktatorikus hatalommal. Ők őrzik ellen az egyházi bevételeket is. S míg világi célokra nagyvonalúan milliókat ajándékoznak az egyházi jövedelemből, a még létező templomok siralmas állapotban vannak, bedőléssel fenyegetnek és fokozatosan használhatatlanná válnak, mert nincs pénz tatarozásukra. De nemcsak anyagi, hanem lelki téren is égbekiáltó az igazságtalanság, így a betegek szentségének kiszolgáltatása, sőt még az egyházi temetés is a városi tanács engedélyéhez van kötve s így senkisé mer élni vele.

Egyesek a szolgálai alkalmazkodást a túléléssel indokolják. De vajon mi marad meg így? Legfeljebb üres keretek, külső, félrevezető látszat, és azok is csak hazugság és csalárd-ság árán. Mindezek ellenére Solzszenyicin böjti levelének végső kicsengése optimista, mert meg van győződve arról, hogy a lélek erősebb, mint a bilincs. «Az egyház helyzete semmivel sem volt könnyebb az első keresztények idején, mint ma. A kereszténység mégis megmaradt, virágzott és utat mutatott nekünk, az áldozatvállalás útját. Azok, akiket megfosztottak minden anyagi hatalomtól, áldozatvállalásukkal mindig diadalmaskodtak. Emlékezetünkben élnek azok a lelkipásztorok és világi hívő testvéreink, akik olyan vértanúságot vállaltak, amely méltó az első századok vértanúságához. Pedig akkor az oroszoknak vetették oda őket, ma pedig csak a jólétünket kockáztatjuk» — fejeződik be Solzszenyicinnek ez a tetemrehívása, amely az orosz pravoszláv egyház fejét felelősségre vonja bűnös hallgatásáért, az ateisták való együttműködésért és súlyos mulasztásaiért, de tegyük hozzá, ez a felelősségre vonás Nyugat jóléti fogyasztótársadalmának is szól, annak vezetőihez szól. Bár csak megszívlelnék e tragikus segélykiáltást a keresztény kultúra e sorsdöntő napjaiban.

IKVAY LÁSZLÓ

Mindszenty primás Nyugatnémetországban

(Folytatás az első oldalról)

lasi, de a nemzeti érdekek buzgóbb szolgálataiban is és sokan remélik, hogy termékenyebb együttműködéshez egyesíti az eddig elforgácsolt erőket. Így érthető, hogy a bíboros szívesen fogadta az egyházközség mellett az Európai Tanács Münchenben üléselő tagjait is, akiknek élén Dálnoki Veres Lajos számolt be a tanács működéséről és célkitűzéseiről. Az egyesületek nevében Dr. Zanic Géza üdvözölte a bíboros-primást, aki örült a példás együttműködésnek és támogatásáról biztosította mindazokat, akik a nagy magyar célokért dolgoznak.

Persze az ellenség is észrevette, hogy mit jelent a száműzött primás az emigrációnak. Ezért figyeli a bíboros minden lépését, regisztrálja nyilatkozatait és kíséri őt mostantól útjain is. Már kaptunk ízelítőt ebből akkor, mikor körlevelét kiforgatták eredeti értelméből és megfigyelhetjük ezt a konok szívósággal folytatott munkát a hamisításokat és ferdítéseket tartalmazó sajtónyilatkozatokon és újságcikkeken. Sorainkban azonban ez az ártalmas tevékenység, a bíboros rágalmozása a suttogó propaganda félrevezetett vagy megfizetett nyomorult szócsövein keresztül folyik.

Münchenből Mindszenty József bíboros-primásunk Scheyernbe utazott, ahol Höck apát fogadta és látta vendégül ebéden. Utána megmutatta a bíborosnak és kíséretének a kolostorban őrzött magyar emlékeket, köztük

azt a kápolnát is, melyben a hagyomány szerint István király eljegyezte Gizellát és megsemlélték a történelmi eseményt megörökítő három festményt is egy másik kápolna falán.

Megérkezés Bambergba

A München-Nürnberg-i Autobahn-on május 20-án délután 4 órakor érkezett meg Mindszenty József, magyar primás kocsija a Bamberg-i bejárathoz. Itt az ünnepségek főrendezője *Mgr. Varga Gábor* üdvözölte a magyarok nevében. A város rendőrsége is jelen volt és ettől kezdve díszkíséretet adott mindenhová a bíborosnak. A bajor televízió emberei is megjelentek és a bíboros bambergi tartózkodásának egész ideje alatt felvételeket készítettek. Ezekből pünkösdvasárnap este egy nagyszerű negyedórás közvetítést is összeállítottak. Ismertették a bevonulást, a diákok és cserkészek előadását, a főpapi misét és a Szent István Jubileumi Akadémia műsorát.

A primás szállása az érseki papnevelőintézetben volt. Innen hajtatott *Schneider József* érsekhez, akivel hosszasan elbeszélgetett. Megbeszélésük után lejöttek az érseki palota belső udvarába s ott meghallgatták Kodály Zoltán Esti Dalát, melyet *Kölcze Éva* tanárnő vezetésével adott elő a Kastl-i magyar gimnázium énekkara. Mindszenty bíborost láthatóan meghatotta a fegyelmezett énekkar, nemcsak művészi szereplésével, de egyáltalán jelenlétével és azzal, hogy tagjaival együtt imádkozhatta el az esti Urangyalát.

A cserkészek jelképes tábortúze

Este 8 órakor Mindszenty bíboros is részt vett azon a jelképes tábortúzon, melyet az európai cserkészek és a magyar gimnázium tanulói együttesen rendeztek a Freizeitwerk St. Heinrich teremében. Magyarország bíboros-primását *v. Kisbarnaki-Farkas Ferenc* főcserkész köszöntötte meleg szavakkal. A művészien és ütemesen pergő magyar népdalok és táncok annyira megnyerték a mintegy ezerfőnyi lelkes közönség tetszését, hogy azokat állandóan hatalmas tapsokkal jutalmazta. A város főpolgármestere másnapi beszédében a magyar ifjúság szereplését Bamberg történetében egyedülállónak mondta.

Az ünnepélyes szentmise

Pünkösdvasárnap a kb. 3.500 magyar zarándok már 11 óra előtt elfoglalta helyét a hatalmas Szent Mihály templomban. Nagyszerű látványt nyújtottak felvonulásukkal az európai cserkészek zászlóik alatt, a magyar gimnázium valamennyi növendéke tanáraik vezetésével és az iskola végzett diákjai mintegy 60-an.

Valamivel 11 óra előtt érkezett meg a templom bejáratához Mindszenty bíboros kíséretével, akit a város segédpüspöke a káptalan élén fogadott és köszöntött. Azután az asszisztencia az áldást osztó bíborossal a szentélybe vonult, ahol megkezdődött a szentmise. Másfél órán át magyar szó, magyar ének és ima töltötte be ezt a zsúfolásig megtelt, szépséges istenházát. A mise ugyanis magyar nyelven folyt és a templomi közönség a gimnázium növendékeinek vezetésével énekelte a szép, ősi magyar egyházi énekeket, melyeknek esengő hangja a Boldogasszony és Szent István közbenjárásáért könyörgött.

Mindszenty bíboros-primás az evangélium után német nyelven köszöntötte a jelenlévőket s utána szólt a magyar zarándokokhoz. Beszédének központi témáját a legégetőbb magyar sorskérdés, a nemzet jövőjével kapcsolatos aggodalom képezte. A beszédet helyszíni közvetítésben hazafelé is sugározta a Szabad Európa Rádió. (Lapunk 8. oldalán bővebben ismertetjük a szentbeszédet.) Fel-tűnően sokan járultak mise alatt a szentáldozáshoz és megható volt, ahogyan könnyekkel a szemükben énekeltek mindnyájan a magyar himnuszt.

Délben a bíborost a bambergi érsek látta vendégül, aki vendégében a hit és az emberi jogok védelmében nagy és hősi áldozatokra kész vértanú-főpaptársát köszöntötte.

A Szent István Akadémia

Délután 3 órakor nyílt meg az ún. Kulturraumban a Dóm mögött a Szent István Akadémia a kastli diákok nagyszerű énekkarával, akik most Kodály Zoltán Pünkösdlőjét adták elő. A polgármester ünnepi beszédje után *Mgr. Közi-Horváth József*, *Schmidt* professzor és *Kiss Ulrich* méltatták emlékezetes felszólásaikban Szent István államférfiúi kiválóságait és nagyszerű teljesítményeit. (Hely-

A bíboros-primás cukorkát ad a cserkészlányoknak

Mindszenty bíboros a szentmisét végzi a zsúfolásig megtelt templomban

szüke miatt e remek szónoklatokat egyik későbbi számunkban ismertetjük.) A kiválóan sikerült és magas színvonalú ünnepséghez Váci Gyula és Szörényi Éva számai nyújtották a művészi keretet. A szereplőknek Mindszenty József bíboros mondott hálás elismerő szavakkal köszönetet.

A frankfurti dóm

Mindszenty bíboros a bambergi program végeztével azonnal útra kelt, hogy másnap, pünkösdhétfőn eleget tehessen a szudéta németek Akkermann-Gemeinde néven ismert egyesülete meghívásának. Ezek a Frankfurtban élő magyarság vezetőivel együtt azt kérték, hogy a bíboros mondjon szentmisét a császárdómban. Főpásztoruk, Kindermann püspök látta vendégül Magyarország primását a Königstein-i intézetben. A bíboros hétfőn reggel megszemlélte a nagyszabású épületbörtönt és magyar kísérete előtt annak a reményének adott kifejezést, hogy az emigráns magyarság összefogása is létre tudna talán hozni — ha szerényebb keretek között is — a szudétákéhoz hasonló berendezkedést.

Frankfurtban a szentmise fél 12 órakor kezdődött, amelyre Mindszenty kardinális Königsteinből érkezett. Amikor gépkocsija a

dómhoz közeledett, annak előterében és a bejárat előtt hatalmas éljenző tömeg fogadta. A gépkocsit csak nagy nehezen lehetett a lelkes tömeg sorfala között a kijelölt helyre vezetni. Az autóból kilépő bíborost a tömeg körül fogta s valósággal úgy sodorták be a hatalmas dómra. Benn is felharsant a taps, miközben a primás áldást osztva a főoltárhoz közeledett. Megfigyelők állítják, hogy ez a szokatlan jelenség Frankfurtban emberemlékezet óta nem fordult elő és a dómot is csak nagyritkán töltötte meg ekkora tömeg.

A szertartás elején a dóm plébánosa üdvözölte Mindszenty bíborost meleg és hálás szavakkal nemcsak azért, hogy eljött hívásukra Frankfurtba, hanem főként azért, amit áldozatával az egyetemes egyházért tett. A mise latin nyelven folyt, csak az evangéliumot olvasták német és magyar nyelven. A bíboros is előbb német, majd magyar nyelven szólt hallgatóságához. Megemlítette, hogy ismeri a magyarországi németek és a szudéták tragédiáját. Arra kérte a jelenlévőket, hogy a hazátlanság nehéz éveiben is legyenek hűek keresztény hitükhöz és lemondások árán is szolgáltassák népük érdekeit; de lenginkább gyakorolják az irgalmasság cselekedeteit, hiszen ők saját tapasztalatból ismerik az emberi élet lelki és testi nyomorát.

A szentmise alatt szokatlanul sokan áldoztak. Annak végén Nánásy evangélikus lelkész meleg, hálás szavakkal köszöntötte Mindszenty bíborost. Akkor a templomi közönség kivonult a térre és a szemben lévő plébániához előtt sorakozott fel. A kardinális megjelent még az ablakban, hogy áldását adja a lelkesen éljenző tömegre. A magyarok a himnusz énekelték s ezzel befejeződött a primás délelőtti szereplése.

A világ lelkiismerete

Frankfurtból pünkösdhétfőn délután Mindszenty primás Würzburgba utazott Mgr. Stangl megyéspüspök meghívására. Székvárosában van a *Johann Wilhelm Naumann* kiadó, amelynél most jelent meg egy új kötet *«Das Gewissen der Welt»* címmel Mindszenty kardinálisról. A kiadó a püspöki palotában mutatta be a sajtónak az új könyvet a megyéspüspök és a káptalan több tagjának jelenlétében. Erre a bemutatóra hívták meg Mindszenty primást, aki az üdvözlésekre adott válaszában köszönetet mondott a kiadónak és a szerzőknek azért, hogy a sok valótlan és ferdítés után, melyet személyéről és tevékenységéről a világsajtó egy része konok szívósággal terjesztett, most hitelesen tárják az olvasók elé a tényeket.

A 150 oldalas, szép kiállítású könyvben három szerző tárgyalja különböző szempontokból a Mindszenty-kérdést és a magyar egyház jelenlegi szomorú helyzetét. A kötetben több dokumentumértékű fénykép is most jelent meg először.

Különben a würzburgi megyéspüspök Mindszenty bíborost és kíséretét igen meleg vendégszeretettel részesítette. Vacsora után maga mutatta meg vendégének a gyönyörű város történelmi és egyházi emlékeit. Másnap, május 23-án a primás kíséretével Münchenbe utazott, ahol szentmisét mondott a soproni Isteni Megváltó Leányai által vezetett Karitás-otthonban. Mise után fogadta a nővéreket és a helybeli papságot, Mgr. Közi-Horváth Józseffel és Mgr. Müller karitásigazgatóval az élükön.

Ebéd után a bíboros kissé megpihent és akkor — mint ötnapos útja alatt mindig — frissen és fáradhatatlanul folytatta útját Bécs felé.

Május 23-án este 8 órakor érkezett vissza a Pázmáneumba.

VECSEY JÓZSEF

Mindszenty bíboros Brüsszelben

A Benelux államok és Észak-Rajna-Westfalia magyarsága szokásos évi SZENT ISTVÁN ÜNNEPSÉGÉT az idén augusztus 27-én Brüsszelben tartja.

Ünnepi szentmisét és szentbeszédet, továbbá a délutáni díszgyűlésen is beszédet mond Mindszenty bíboros.

Az ünnepség részletes programját lapunk következő számában közöljük.

réteg segélyezését szolgáló jótékony intézmények is nagyobb számban voltak Rómában, mint bárhol másutt. Kis állam fővárosa volt az Örök Város, nem zajos nagyváros, — ez is hozzájárult az ottani élet nyugodtságához és kedélyességéhez, melyről oly magasztalóan írnak az egykori utasok.

A szerencsés megérkezés után honfitársaink boldog érzésekkel elindultak első útjukra a városban, egyenesen a Szent Péter bazilikához. A Tiberis akkor még természetes medrében folydogált Ostia felé, az utcák többsége kövezetlen, poros és sáros volt, a nagyrészt még kiátsailan Forum Romanumon tehének és kecskék legelésztek. A környékbeli falvak lakói számár- és öszvérhátton jártak be a városba, a tereken pedig zsbongott a piac, a maga jellegzetes alapjaival.

Az utcai levélíró és utcai borbély mellett ott kínálta üdítő italát az italárus és ajánl-gatta finom lisztjét a lisztárus, a főtt polipot árúsító kövér asszonyosság pedig olcsón adott ízletes darabokat a megéhezett vásárlóknak. De lehetett ott pár soldoért olajbogyót, sült gesztenyét, frissen sült pizzát is venni, sőt a túlvilág is belekapcsolódott az üzleti forgalomba: egy-egy ravaszképű banya zacskóját csörgetve gyűjtött adományokat a pugatóriumban szenvedő lelkeknek...

Gyakoribbak voltak a mulatozásra alkalmat nyújtó ünnepek is, mint ma. Különösen a Piazza Navona nyújtott sok szórakozást és látványosságot. A nagy teret ugyanis nyári szombatokon és vasárnapokon egyméteres mélységű vízzel árasztották el s e mesterséges tó vizén kivilágított csónakokban ülve, zenező mellett vigadott Róma népe reggelig.

De mindezek a szórakozások nem vonták el Rómába érkezett honfitársainkat útjuk végső céljától: a kereszténység szent helyeinek áhitatos meglátogatásától. A Szent Péter bazilika után végigjárták a Vatikán gyűjteményeit, résztvettek csoportos pápai audiencián, ellátogattak a Laterán-bazilikába, a Santa Maria Maggiore-be, a már említett Santo Stefano Rotondoba és a többi régi templomba, majd a Via Appia melletti Callixtus-katakombákban szívták magukba az őskeresztények hősi korának ihlető erejét.

Anyagi adottságaiktól függően hosszabb-rövidebb ideig tartott elődeink római tartózkodása, de mindenképpen életük legnagyobb és legmaradandóbb élményét jelentette.

Ma már csak a «beavatottak» találják meg egy-egy ittfelejtett régi utcában vagy terecskén a százötven évvel ezelőtti Róma hangulatát. A Campo de Fiori-nak és a belőle nyíló szűk utcáknak ódon házai a mai látogatókat már nem vonzzák. Jazzmuzika rikolt a Via Giubbonari «modernizált» pizzeriájában és autók száguldoznak a Via Appia kétézeréves kövezetén...

DR. BÍRÓ BÉLA

Papa a volánnál...

«Lúdbörös lesz a hátam, ha a nyári hónapokra gondolok. Isten egész állatkertje rászabadul ilyenkor az autótutakra: a szabadságra igyekvők, meg a vasárnapi autósok százezerei... s jaj a gyakorlott vezetőknek, — mint jómagamnak is például...!» Az emberben terpeszkedő hatalmas önzés, sajnos, nemcsak táplálja az ilyen és ehhez hasonló gondolatokat, de lassan meg is érleli és meggyőződéssé alakítja, hogy autót vezetni csak én, egyedül én tudok. S ha csak magam élnék egyedül e meggyőződésben, talán nem is lenne olyan nagy baj, de a legtöbb autós ilyen magas véleménnyel van önmagáról és vezetői képességeiről. Ez egy kis vagasztalás számomra, de egyben elrettentő példa is, különösen miután elolvastam az alábbi érdekes és tanulságos beszámolót.

Egy bécsi újság kezdeményezésére 9-14 éves gyerekek iskolai dolgozat formájában papírra vetették tapasztalataikat, megfigyeléseiket, amikor apjuk ül a volán mögött. Egyszer szem- és fültanúja voltam, amikor egy hasonló korú gyerek útközben csak úgy osztogatta a «Strafzettel»-eket valami elkövetett szabályalanság, vagy figyelmetlenség miatt: «Papa, öt márka, Papa, tíz márka...!» Ez nemcsak azt bizonyítja, hogy egy gyerek is milyen jól ismeri már a közlekedési szabályokat, hanem, hogy milyen jó megfigyelők a fiatalok, milyen kritikus szemmel nézik a felnőtteket, és ami a legfigyelemreméltóbb, hogy főleg negatív tulajdonságok (emberi hibák és fonákosságok) vannak rájuk legnagyobb hatással (már talán azért is, mert ezek vannak túlsúlyban?).

A szitkozódás az, ami a gyerekeket legjobban idegesíti, felizgatja. «Az a disznó, ott elől, igazán otthon maradhatott volna mámal!» — Egy 10 éves gyerek apjának kedvelt kifejezése ez, amit dolgozatában így megörökített. De hozzáteszi még: úgy látszik, nagyon sok 'disznó', vagy legalábbis olyan, aki úgy viselkedik van a világon — a mi családukon kívül!»

Egy 11 éveset mindig félelem fogja el, mi-helyt apja minden semmisség miatt dührohama-t kap. Ilyenkor befogja a szemét, meg a fülét, hogy ne lássa apja «kifinomult» arcki-fejezését és ne hallja a szitkok és káromkodások özönét. Egy hasonló korú lány állandóan reszket az autóban apja rámenős vezetése láttán és egy-egy vakmerő előzésnél behunyja a szemét és kétségbeesetten imádságot mormol maga elé. Egy 14 éves leírja apja viselkedését valamilyen jelentéktelen baleset után: «...kérje vissza a tanulópenzt» — mondta a másik autósna — «vándoroljon ki olyan országba, ahol egyedül járhat az utakon... egész biztosan most engedték ki a W...i elmeogyintézetből!» — «Attól félttem, hogy öltre mennek!» — volt a fiú kommentárja hozzá.

A gyerekek megfigyelték, hogy a férjia-k általában nagyon rossz véleménnyel vannak az autóvezető nőkről, holott ezek semmivel sem vezetnek rosszabbul, mint ők. A különb-

ség csupán annyi, hogy a férjia-k más (!) hibákat követnek el, mint a nők. De ezt meglátni és főleg tudomásul venni, bizony a legtöbb férjia-k hiányzik a «lelkierő». «Amikor anyu vezet, és apu mellette ül s figyel, úgy viselkedik, mint egy bohóc: sóhajtozik, morog, befogja hol a szemét, hol a fülét... és mindent jobban tud. A dolog vége apu részéről azután egy dühroham, amikor is éktelen káromkodásban tör ki. Anyu ilyenkor elkezd sírni és átadja helyét apunak. Apu aztán rá lép a gázra s mint egy kilőtt rakéta száguld tova, — hogy az ember beleizzad az aggodalomba — és ezzel oda a szép vasárnap!»

Természetesen vannak gyerekek, akik csupa szépet és jót tudnak írni apjukról. A egyik elmondja, hogy útközben balesetnek voltak szemtanúi. Apja azonnal megállt, közlekedési jelekkel és lámpával biztosította a baleset színhelyét, sőt az egyik kocsit még el is vontatta. Egy másik kisleány pedig dicsérőleg jegyzi meg, hogy édesapja milyen óvatosan vezet, különösen mikor kis öccse is velük van.

A túlsúlyban azonban a rossz és a kellemetlen tapasztalatok vannak. «Ha anyu kéri aput, hogy lassabban hajtsa, ő azonnal méregbe gurul és szitkozódik.» Egy pszichológus kiértékelte a megfigyeléseket és azt állapította meg, hogy a gyerekek szociális érzékét, vagyis az emberekhez, a társadalomhoz való viszonyát e tapasztalatok által bennük kelt benyomások döntően befolyásolják. A végső tanulság pedig számukra, de számunkra is az, hogy a több önfegyelmzés a közlekedésben nemcsak a felebarátok javát szolgálja, hanem a még gyermekkorban lévő jövő nemzedékét is.

En is sokat vagyok úton s így magamon is tapasztalom, mennyire igaz az a mondás, hogy «az autóvezetés rontja a jellemet». De mert általában egyedül járom az országutakat s nincs siheder fiam, aki — ha másképpen nem — iskolai dolgozat formájában figyelmzettessen erre, mindezt magamnak írtam.

S talán mások is tanulhatnak belőle.

MEGYESI ANDRÁS

Jelenleg 12 ezer lengyel munkás dolgozik hivatalos munkavállalási engedéllyel. Mivel a lengyelek legnagyobb része katolikus, a keletnémet egyházi szerveknek egyre nagyobb nehézséget jelent lelki ellátásuk biztosítása. Az Odera és Elba közötti területen már csak idősebb papok beszélnek lengyelül is. Az istentiszteletek időpontjának közlésére pedig mindössze két katolikus hetilap áll rendelkezésre Keletnémetországban.

NYARALÓ SZÉP HELYEN,

Massif Centrálban szobánként 300.— Fr., főzési lehetőséggel kiadó. — Címem: M. Avar, 8, rue d'Agén, Epinay 93. France.

Hiányzik a megértés a nemzet jövőjével szemben – állapította meg Mindszenty prímás Bambergben

Rövid, ötnapos nyugatnémetországi útján Mindszenty József bíboros-prímást nemcsak a magyarok, de a németek is páratlan tisztelettel és meleg ünnepléssel fogadták. Ahol megállt, tömegek várták és térdre hullva nagy áhítattal fogadták áldását. Mindenfelé kísérték a rádió és a televízió emberei, akik méltó adásokban számoltak be a magyar prímás nagyjelentőségű látogatásáról, szinte diadalújáról.

Megható jeleneteknek voltunk a tanúi: édesanyák magasba emelték gyermekeiket és úgy kérték rájuk áldását, kemény férfiak — munkások és értelmiségiek — szemébe könny szökött, mikor a kommunisták kemény börtöneit megjáró főpap áldását fogadták. Sokan a kezét, mások a ruháját csókolgatták. Üdvözlő beszédekben nemcsak az egyháziak, de a világi hatóságok képviselői is, a bíborosnak egyházáért, hazájáért és a keresztény hitért meg az emberi méltóságnak megjáró jogokért elszenvetett hősi áldozatát emelték ki.

Mindszenty bíboros meghatottan válaszolt e köszöntésekre s azt húzta alá az Apostol szavaival, hogy Isten kegyelméből vagyunk, amik vagyunk. A német hatóságok felé sose felejtette el hangsúlyozni, mekkora hálát érez azért a támogatásért, melyet a magyar menekülteknek nyújtottak és nyújtanak. A magyaroktól mindenütt azt kérte, hogy legyenek hűek keresztény hitükhöz, az Egyházhoz és a szeretet és igazság jegyében fogjanak össze és úgy munkálkodjanak népiünk sorsának jobbra fordulásáért. Ezt hangsúlyozta a müncheni, a frankfurti egyházközség vezetői előtt és az előtt a hatalmas magyar zarándok sereg előtt, amely Bambergben nagy figyelemmel hallgatta szentbeszédét:

Kedves magyar Testvéreim!

Pünkösöd ünnepén oázist keresünk a számkivetés kietlenségében. A végtelen homoktengerű Szaharában is csobognak az élet forrásai némely eren. Vannak itt üde pálmák, és vannak fölélnkül emberek testben és lélekben. Az a kérdés, hol vannak a mi oázisaink, akik a Szaharát járjuk, és akik óhajtjuk az oázis könnyebbességét. A Szentlélek által megszentelt Anyaszentegyháznak a kebelén van ez az oázis, és ott van a szenteknek a lába nyomában és itt, Bambergben Szent István apostoli királyunknak a lába nyomában, és mi tudjuk azt, hogy ez a Bamberg és a bajor föld szinte vemhes a Szent István emlékektől.

Erről a Szent Istvánról sok mindent megírtak a krónikások. De mosolyt csak egyetlen egyszer jegyeztek fel fölé, ennek az egyetlen mosolynak az eredete pedig az, hogy egyik estén, Veszprémben, a királyi palota akkor még deszkafalai hasadékaik között átnézett a szomszéd szobába és ott látta az ő reménységét, a növekvő Szent Imre herceget, összeszedetten, áhítattal imádkozni.

A bíboros-prímás beszédének további részében lefestette Julián barát keleti útját, aki felkereste IV. Béla parancsára az óhazában maradt magyarságot, megtérítette őket s tanúja volt, hogyan semmisítették meg a tatárok országukat. Julián sietett haza és jelentette, hogy a tatárok diadalittasan és hódítási vágygal eltelt vonulnak Nyugat felé. A bíboros ezután így folytatta beszédét:

Hamarosan jöttek is, letarolták a kievi fejedelemséget, a mai Oroszországnak a magvát, letarolták egész Lengyelországot, irtózatos tömegekkel, a mongolokban nem volt benn a modern nyavalya, azok adták bőségben az ő népességüket, világok ellen. Aztán átértek Magyarországra. Magyarország akkor két milliós nép volt itt. Fél millióra teszi legtöbb történész az asszonyokkal, gyerekekkel és az útbaeső népekből szedett rabokkal együtt a tatár sereget. 70 ezer magyar állott ki, Muhi pusztáján. Ott volt egy irtózatos csapás, az első nagy tragédia a magyar történelemben.

Ottmaradt a nádor, ottmaradt négy püspök, hogy majd Mohácsnál hét maradjon ott, és több, mint a nagyobb fele, több, mint egymillió magyar lett áldozat az ország különböző tájain. Nyugat sem segített, egyetlen egy vadászcsapat volt ott nyugatról, az a csata megkezdése előtt elment haza, gondolták, a magyarok majd visszajönnek, komoly felszereléssel, komoly ütőzetre.

És a nemzet betege lett, de csak rövid időre ennek az irtózatos csapásnak. Az történt, hogy a nemzet egészséges lévén, nem ismerve a modern nyavalyákat a családok életében, egy évszázad alatt a korábban két milliós — most csak egy millió alatti lakosságból Nagy Lajos idejében három milliós lakosságunk volt. A nemzetnek tiszta, érintetlen családi élete hozta ezt. És ekkor történt, hogy a lengyelek látva azt, hogy milyen egészséges a magyar élet, a magyar fa, ők is elkívánták a mi királyunkat, Nagy Lajost, ki egy valóban nagy ember volt...

Azonban most, itt, a XX. században növekedett egy gyermek Pécsváradon. Ez a gyermek a beteg Ormánságnak a hitén volt, és egy nagy csapás érte ezt a gyereket, akinek jómódú, intelligens apja útilaput kötött a gyerek anyjának a lába alá. És helyébe hozott egy másik nőt. A gyermek előtt sohasem lehet találni az édesanyáért más csereértéket. A gyermek minden érdeke odafűződik az édesanyához. Ebben a keserűségben élte le életét, és aztán beletorkollott a nemzet tragédiájába az ő tragédiájába, s különös, hozzáfogott Julián útjának, élete történetének a megírásába. A Vatikánban vannak a történeti alapokmányok azokból a jelentésekből, amik a Vatikánhoz érkeztek messze keletről, vagy hazaérkezése után.

És aztán mikor ez a történet elkészült, akkor jött egy újabb tragédia és abban a tragédiában valami nagyon-nagyon lehangoló van. És abban benne van a mi ittlétünknek az oka is. Az történt, megkezdődött itt az élet ellen való harc. Hogy kik voltak az élet ellen harcolók nemzetben belül és nemzetben kívül, azt mindannyian tudjátok. De annyit

meg kell állapítanunk, hogy ez a szerzője a Julián történetnek, bátran, nyíltan kiállott és kiállt és tiltakozott mindaz ellen, ami a magyar élet ellen történik, akárhonnét törnének.

Aztán mi pedig megállapíthatjuk, hogy azaz, ami magyar földön történt, a magyar népünk a földkerekség utolsó népe lett. És rövid 12 esztendő alatt, két és fél millió emberről magzat lett áldozat, pedig van egy csatlós állam, amelyik megtiltotta észbekapva, mindazt, ami az emberi bimbó ellen történik, megtiltotta mindazt, ami az éjszakai lokálokkal együtt van, ha semmiben, ebben az egyben dicsérik azt a csatlós államot. És ez a megértés hiányzik Magyarország területén a nemzet jövőjével szemben. A nemzet jövője csak annyiban érdekes, amennyiben azt meg lehet semmisíteni.

És úgy látszik, hogy vannak területek Európában, ahol a szabadság és a jog iránt való igényeket a bűn mezején akarják kielégíteni. Az a Julián barát 730 esztendő múltán lenyúlt ide, a magyar életbe. És ez a szerző, aki olyan szépen viselkedett ezzel a nagy bűnhullámmal szembeni tiltakozással, ő miután leléte földi életét, szép, kifogástalan családi életben, akkor átlépett Julián barát egyházának a hitére. Így is temették már el, mások csodálkozására, az ő végrendeleti meghagyása szerint. Ezt a könyvet én félrabságom idején olvastam, de ajánlom tinektek is, olvassátok el, Julián dömés szerzetesnek az életét, történetét.

Annyi sok hitványságot olvasunk, vagy kell olvasnunk ma a világon, egy ilyen okos, jó és elgondolkoztató könyvet jó, hogyha minden magyar ember kivétel nélkül elolvassa. Tanítson meg minket Julián barát, tanítson meg minket az ő élete szerzője, hogy Isten keze játszik a világtörténelem orgonáján. Igaz, hogy mi látjuk a sátáni karmokat is az emberi történelemben. De az Isten tervei valósulnak majd, és ezeket a terveket mi ne nehezítsük, mi ne zaklassuk az Istennek az ujjait és mi legyünk mindenben egyéni, családi, emigráns és nemzeti életünkben, legyünk az Isten terveinek a szolgálattevői. De hát valaki azt mondhatná, most már más világ van. Most már nem úgy van, mint régen. Hiszen ma, mi a divatok felé illegetjük magunkat és igyekszünk vele lenni. És ezek a divatok, ezek a mi igáink, az Evangélium igája helyett a divatok igáját vesszük magunkra. Ez se nem magyar, se nem keresztény dolog. És azt is mondják, hogy ma azért élünk, hogy csak élvezzünk és van úgy, hogy visszatér a XV. század második felének a reneszansza, amikor annak idején az uralkodókat Machiavellinek a szelleme vezette. Ma is érezzük ezt itt a világon. Azután vannak helyzetek, amikor az emberek hajolnak arra, hogy a jogot és kötelességet szétválasszák. Isten a házásoknak nagy jogokat adott, de sosem szabad a jogokkal összekötött kötelességektől elszakítani ezeket a jogokat. Amit Isten egybekötött, itt is áll, ember azt el nem választhatja. Éppen úgy a jogokat, kötelességeket

Mindszenty bíboros-prímás beszél a zarándokokhoz

sem. Hogy ilyen a világ, én nem mondom ellene, mert megfelel ez a meghatározás a világnak. Azonban hívő lélek nem lehet lelkesedő a mai korszakért és áramlatokért. Erkölcs terén különösen nem.

Nézzétek, itt nyugaton az egyik katolikus hittudós írt egy kételkedő, mert kérdőjellel megadott címben, a Szent Péter apostolnak megadott és a történelem tanúsága szerint az emberiség továbbhaladásában elengedhetetlen tévmentességről. S ugyanakkor van egy új világrendszer, a tájékozott ti ugyanis tudjátok, merre van. Az azt mondja, megköveteli az új rendszer, hogy az ő tévmentességét minden alája tartozó ember elismerje. És ugyanakkor, ugyanazon a területen, világiak és nem is a mi hitünkön lévők, felemelik szavukat a proletár tévmentességnek a rendszere ellen.

Hát mi tudjuk, hogy mi a mi teendőnk és a mai napon, Pünkösdek az ünnepén mi felújítjuk kereszténységünk tekintettel a mi hitvallásunkat. Mi hiszünk az Egy Istenben, a Mindenható, Teremtő Atyában, hiszünk a Megváltó-Jézus Krisztusban és ma különösen

hangsúlyozzuk, az igazságot velünk közvetítő Szentlélek Istenben. Mi hiszünk az Egy-Szent, Katolikus, Apostoli Anyaszentegyházban, amelynek ring a hajója a hullámokon — látjuk — de bírjuk Krisztusnak az ígétét is. És mi hiszünk a Szentek egységében, amelyben ott van Szent István királyunk, akinek a lába nyomában fedezhetjük mi fel azt az oázist, amiről említést tettem. És hiszünk a halhatatlan Isten képmásában, az emberi lélekben, amely az örökkévalóságnak a várományosa, és tudatában van az ő maga nagy, egyéni, családi, emigráns és nemzeti felelősségének.

És mi tisztelettel állunk meg és ennek legyünk a hirdetői, az élet folyama, szentsége és érintetlenségével szemben. Mi nem kérünk soha kölcsön a Sától kezét arra, hogy az Isten terveibe beavatkozzunk, és hogy a nemzetünknek olyan támaszai legyünk, mint ahogy az említett ellenségek a támaszai. Ebben hiszünk, remélünk és bízunk és tudjuk, hogy az Isten a benne bízókat nem hagyja el soha. Amen.

EGY HITHIRDETŐ NAPLÓJÁBÓL

A misszióból betegsége miatt hazatérő magyar hithirdető búcsúgondolatai.

«Amit másoktól annyiszor hallottam, most saját magamon tapasztaltam: Kínából távozó misszionáriusok szorongó szívvel mondanak búcsút Kína földjének és népének. Valamit itthagynak és valamit magukkal visznek.

Mit hagy a misszionárius Kínában?

Itthagya a *harcteret*, ahol az örök Király seregében évek hosszú során át küzdött. Itthagya a harctér nehéz, fáradalmas katonai életét. Itthagya megfogyott testi erejét. Nincs meg már benne ifjúságának ruganyos frissessége.

Itthagya *kis keresztény csapatát*. Gyermeket, öregeket, ifjakat, leányokat, szegényeket és gazdagokat. Itthagya, akiket ő keresztelt és gyóntatott, akik előtte sokszor hullattak könnyeket, akik az ő kezéből annyiszor vették az Élet Kenyerét, akiket esketett. Itthagya azok sírhalmát, akiket ő temetett el, akiket ő küldött az Örök Bíró elé. Itthagya a betegeket, akik a nagy útra készülnek. Itthagya templomát, amelyet sok-sok fáradsággal ő épített, iskoláját, amelyet ő alapított és vezetett nagy nehézségek árán. Itthagya oltárát, ahol naponként mutatta be a szentáldozatot az egész világ üdvösségéért.

Itthagya a megszámlálhatatlan *sok pogányt*, akik hivatalosak elnyerni az örök haza polgárságát. Itthagya a jóindulatú, a közömbös, az ellenséges indulatú pogányt.

Itthagya sok évi *munkáját romokban*, szinte teljesen megsemmisítve. Itthagya keresztényeit elszéledve, megfogyva.

Itthagya minden *tervét*, elgondolását, gondosan összeállított programját.

Itthagya mindezeket, a jövő minden lehetőségét az Isten irgalmára és jóságára bízva.

És mit visz magával?

Valamit, szinte lehetetlent. Ez a kopasz föld, ez a szegény nép megvarázsolta. A rideg föld, a nincstelen nép mágneses erővel húzavonzza. Nem tesz különbséget tudós és analfabéta, koldús és bankár között. Ez a mágneses erő árad feléje minden emberből. Tudja, hogy ez a vonzóerő nem más, mint Krisztus vérenek illata. Ő nem tesz különbséget senki között sem.

Magával viszi népének, az ő *népének* minden *nyomorát, fájdalmát és örömét*. Távol ettől a földtől, maga előtt látja mindennap ezt a nagy sereget, amelyet az isteni Gondviselés órá bízott.

A távozó misszionárius itthagya *a szívét* és magával viszi keresztényeinek s pogányainak testi-lelki *fájdalom-tengerét*, amelynek cseppjei sokszor ott csillognak szemében.

Ajka hangtalan lesz, nem hallgatja pogány vagy keresztény az örök élet ígét. És mégis, igen-igen beszédes lesz ez az ajak; beszél sokat a távozó misszionárius a világ minden emberét teremtő és megváltó Urához. Kitarja két karját és missziós-feszülete előtt ezt mondja: Megfeszített Jézusom, fogadj el engem, méltatlan szolgádat, társadnak szenvedésedben és halálodban!

Így folytatja a távozó misszionárius tovább is a legistenibb művet: *a lelkek megmentését.*»

Események és közlemények

PÁPAI KITÜNTETÉST KAPOTT Némethy György professzor, a Magyar Cserkész Szövetség vezető tisztje

A XI. Pius aranyérem odaítélése Némethy György professzornak a Pápai Tudományos Akadémia vitalitásának a jele. Amint tudják, hagyományá lett, hogy ezzel a kitüntetéssel nemzetközileg megbecsült szakember érdemeit ismerjük el — kezdte beszédét VI. Pál pápa a Tudományos Akadémia tagjainak adott kihallgatáson és így folytatta: Némethy professzor a nemes magyar nemzet fia, jelenleg a Rockefeller egyetem rendes tanára. A folyadékok és oldatok fizikai kémiájának szakembere. Boldogok vagyunk, hogy ő kapta meg a tiszteletnek és a bátorításnak ezt a jelét az olyan kamagasló és nagy-érdemű hallgatóság jelenlétében.

Nem sok tudósra jutott osztályrészül a Pápai Tudományos Akadémia aranyérme és még jelentősebb ez a kitüntetés, ha arra gondolunk, hogy a 37 éves Némethy György professzor református vallású. 1951-ben menekült el szüleiével Magyarországról. Középiskoláit Svájcban és Nyugatnémetországban jelesen végezte.

1952-ben találkoztam vele először a Starnbergi-tó partján a magyar cserkész táborban. Csillogó szemű, tiszta tekintetű, piros arcú, élénk eszű, de kevés beszédű diákot ismertem meg benne. Középiskolái befejezése után az Egyesült Államokba ment. Előbb a Lincoln. utána a Cornell egyetemen tanult és hamarosan a Rockefeller Intézetben ma már egyetemi katedrát kapott. Tehetségét, lelkiismeretes kutató munkáját a szakemberek hamarosan elismerték és megadták neki a lehetőséget a gyors fejlődésre. A mindennapi nehéz kutató munka közepette sem mondott le fiatal kora eszményéről. a cserkészetről. A Külföldi Magyar Cserkész Szövetség egyik vezetőjeként képviselte a mozgalmat a világtalálkozókon és néhány év óta a Szövetség vezető tisztje. Nem mondja magát «magyar származásúnak», mindig megvallotta és a Pápai Tudományos Akadémia kitüntetésekor is hangsúlyozta, hogy magyar. Egyszerűen magyar, minden jelző nélkül.

Néhány szót a Pápai Tudományos Akadémiáról. 1936-ban alapította XI. Pius pápa azzal a céllal, hogy az Akadémia tudós tagjai elősegítsék a tudományok fejlődését. Az Akadémia jelenlegi ülésén a múlt héten, melyet a Vatikánban tartottak, a mezőgazdasági növények termés fokozásának lehetőségeit tanulmányozták az éhínség leküzdésére. Mintegy hatvan nemzetközi tekintélyű tudós, több kúriai bíboros és a Szentszékhez kirendelt diplomáciai kar jelenlétében adta át a pápa Némethy György professzornak április 15-én a magas kitüntetést.

F. K.

PARIZS

Május 12-én este a Misszió földszinti termében M. le Prof. Náday Kálmán zongorastíjén vehettünk részt. Beethoven, Schumann,

Brahms és Bartók szerzemények szerepeltek a műsoron. Mindenki elragadtatással hallgatta a pozitív tehetséggel megáldott zongoristáknak mély egyéni átéléssel interpretált muzsikáját. Érdeklődéssel várjuk a közel jövőre meghirdetett újabb koncertjeit.

A PÁRIZSI MAGYAR CSERKÉSZEK TÁBOROZÁSA

A Párizsi Magyar Katolikus Misszió keretében működő cserkészcsapat elnyerte a Magyar Cserkész Szövetség részéről hivatalos felvételét. Neve «Petőfi Sándor Cserkészcsapat» lett.

Ez év április 29-én a csapat táborozásra indult Normandiába. A La Mailleraye melletti erdőben magyaros vendégszeretettel fogadták. A Gondviselés ugyanis odahelyezte Monsieur Desbordes Jenő honfitársunkat, aki ugyan francia nevében (és részben származásában is), de szívében igazi székely magyar. Meghatódott hálával tudunk csak gondolni arra a szeretetteljes szolgálatra, amelyet M és Mme Desbordes egész családja nyújtott mint a cserkészeknek mint pedig a velük érkező szülőknek és vendégeknek.

A három nap alatt volt minden: sátorverés, lovaglás, nyomolvasás, éjszakai őrtállítás, sőt még riadó is, amikor «ellopták» Magyar Lónát, az őrt ismeretlen tettesek egy fához kötötték. Az időjárás az első nap nem nagyon kedvezett, de hamar jórafordult. Május 1-én a hagyományos Hubertus-napot ragyogó nap-sütésben ünnepelték. A vadászok díszruhában lóháton vonultak fel az erdő egyik vadregényes helyére, ahol évszázadokkal ezelőtt Szt. Mór bencés kolostora állott; a menetet Jenő-bácsi négyesfogata zárta be. A helyszínen már több száz főnyi közönség várta az ünnepélyes felvonulást. Elkezdődött a szentmise, melynek folyamán a bábordiszbe öltözött kürtösök elragadóan szép melódiákat játszottak. A riadalom sem hiányzott; az alkalmi szentbeszéd után egy megvadult ló az ülő hívők sorai közé rontott s a férfit, aki egy gyermeket akart menteni, megsebesített az arcán, a hölgyet pedig, aki rajta ült, levetette. Aztán elült az izgalom és minden jó hangulatban fejeződött be.

Toldalagi Pali ifjúsági vezető és Sásdy parancsnok jó munkát végeztek; a gyerekek és felnőttek remekül érezték magukat, amiben nem kis része volt a jó konyhának; M. Szeghy és M. Magyar valósággal elkényeztették a társaságot a válogatott és minden ízlést kielégítő ételeikkel.

Május 28-án az Anyák-napját a cserkészek rendezték a Misszió otthonában.

P. RUZSIK VILMOS

PAX ROMANA LEUVENBEN

Május első «hétvégén» baráti találkozót rendezett a KMEM — Pax Romana Belga-Holland Csoportja Kessel-Loban, Leuven mellett. Körülbelül 60 érdeklődő jött el Belgiumból, Hollandiából és a Rajna-vidékről (Né-

metország). A megbeszélések témája, vagyis mottója ez volt: «Keresztény inspiráció a világ felismerésében». Ezt a témát két különböző szempontból tárgyalták meg, éspedig: «A mai világ a természettudományok fényében» Dr. Deutsch Gyula professzor vezetésével, és «A mai világ a társadalomtudomány szemével», Dr. Rezsőházy Rudolf prof. vezetésével. Vasárnap reggel a szentmise alatt, prof. Dr. Muzslay István SJ tartott szentbeszédet, «Egyház a mai világban» címmel.

A megbeszélési való elég sok volt, nem is lehetett befejezni két nap alatt. A vitavezető Dr. Bangó Jenő volt.

Minél jobban mélyedünk el a természettudományok titkaiba, annál közelebb kerülünk Istenhez. Csak a felületes ember távolodik el Istentől, vagy az, aki nem akarja észrevenni Istent.

SZŐRÉNYI ÉVA BRÜSSZELBEN

Európai előadó körútja során a nagy magyar művész Brüsszelben is fellépett fiával, Örményi Tamással együtt. Úgy véljük, nem is szükséges hangoztatni, hogy milyen viharos sikerrel. Ugyanazt írhatnánk, amit a Nemzetőr májusi számában olvashattunk müncheni szereplésükről. Csak azt kívánjuk hozzáfűzni: holtig bánhatja, aki nem volt ott!

Az estély másik főszereplője a belga TV-ből, sok Belgiumon kívüli és belgiumi nagyszerű szerepléséről (pl. Szent István ünnepség, Liège, 1970) már közismert brüsszeli Jeremiás Margit volt, aki operarészleteket és Bartók- Kodály dalokat adott elő, ugyancsak hatalmas sikerrel. Zongorán kísérte Irene Bugod zongoraművész.

A nagyszerű estélyt Petrovics Simon konferálása tette még hangulatosabbá. P. S. L.

SZT. LÁSZLÓ LOVAG-KIRÁLYUNKRÓL és a magyar hősookról

emlékezik meg a svájci magyarság

1972 június 24-én, szombaton, Luzernban, a Svájci Magyar Egyesületek Szövetsége és a rendező tagegyesületek által tartandó ünnepségen.

Az ünnepség műsora:

12.30-kor közös ebéd a Kolpingshausban, Friedenstrasse 8. sz. alatt, a Hotel Union mellett. A közös ebéden résztvenni szándékozók június 20-ig jelentsék be igényüket, az Ungarnverein Luzern, Postfach 104. 600 Luzern címre.

15.00 -kor d. u. ünnepi műsor (ugyanott). Előadás, ének és zongorasám. Fellép a ZMIK közkedvelt táncsoportja is.

Utána közös hajókirándulás a Vierwaldstätti tavon. A Rendezőség időben küld 'Meghívókat' a műsor részletes közlésével.

F. L.

VI. Pál pápa gróf. Nyáry Ernő kármelita szerzetest Bagdad róm. katolikus szertartású érsekévé nevezte ki. P. Nyáry pozsonyi származású, késői hivatás, aki először Franciaországban élt, mint szerzetes és házfőnök, majd a bagdadi Kármel főnöke és a róm. katolikus érsekség apostoli kormányzója volt.

Gyerek tollal

A háború után csaknem minden szabad-európai és tengerentúli országban alakultak a magyar leányok és fiúk bevonásával cserkész-csapatok. A régi magyar hagyomány külföldön is tovább élt és él ma is. Működésében hullámvölgyek és hullámhegyek láthatók. Valamelyik csapat megszűnt, egy másik megalakult, vagy csak éppen létezik, de olyan is van szép számmal, amelyek törés nélkül tovább működik.

A menekült életforma egyik ismertetője mindig a szórvány tünete volt. A nagy távolságok már sok egészséges kezdeményezésnek nyakát tekinték. Az évente megismétlődő magyar rendezvények megtartása, talán ebből az okból kifolyólag, mindig gondot jelent. Ezzel a gonddal a cserkészmozgalomnak is számolnia kell. Nehéz helyzetét talán az is növeli, hogy az ott foglalkoztatott magyar fiatalok, csaknem kivétel nélkül, mind külföldön születtek. Magyarul csak a családban tanulhatnak, mert a befogadó ország iskolái természetesen a maguk nyelvét használják és a környezet is mindenhol a helyi nyelvet részesíti előnyben. Ezt nem is lehet rossz néven venni. Annál csodálatraméltóbb a magyar cserkészleányok és cserkészfiúk igyekezete, hogy az összejöveteleken nem kis megerőltetéssel, a magyar nyelv használatát részesítik előnyben.

Kétségtelen, hogy ez a megoldás a nehezebb útnak számít. Csatlakozhatnának a helybeli ifjúsági mozgalmakhoz, vagy cserkészekhez is. Abban a környezetben biztosan gondtalanul és feltűnésmentesen élvezhetnék az összejövetelek szépségeit.

A hétvégi foglalkozás

Leegyszerűsített tanmenet irányítása mellett komoly munkát végeznek, tanulják a magyar történelmet, földrajzot, irodalmat, népdalokat és táncokat. Természetesen ez nem mindig könnyű, ha először magyar olvasásra és írásra kell megtanítani őket. A tapasztalat mégis azt mutatja, hogy ahol a gyermekek látják a szülők öntudatos magatartását és áldozatkészségét (mert nem is olyan egyszerű a hétvégi pihenőt a cserkészet kedvéért autózással tölteni), akkor ők is jobb kedvvel és lendülettel vesznek részt a találkozásokon.

Tekintsünk el most az irodalmi igényektől és olvassuk el a helyesírási hibákkal együtt, mit írnak az összejöveteleken tapasztalt élményeikről a stuttgarti Dobó István cserkész-csapat leány és fiú tagjai:

A cserkész naplójából:

1971. okt. 30.

«A mai gyűlésünk a karácsonyi szerep gyakorlásával kezdődött. Utána Petruszal tanácskoztunk arról, hogy hogyan tömhetnénk meg a csapatkasszát egy kis gubával. Petrus szerint csinálhatnánk bazárt. Mindjárt ki is osztott néhány bórardarabot azzal, hogy aki tud csináljon belőle valami díszit, vagy ilyesmit. Megbeszéltük a napi jelszót is: «a lányok, vagy fiúk ha ellopják szüleik ruzsát, vagy pipáját, azt hiszik, hogy nagy gyerekek, pedig csak kis szamarak».

Ezt Baden-Powel, a cserkészet atyja hangoztatta hajdanán, amikor egyes pedagógusok arról panaszkodtak neki, hogy mennyi baj van az ifjúsággal. Részben ezért is alapította Baden-Powel a cserkészetet, hogy a játékos és móka mellett megmutassa a fiuknak azt is, hogy mi a helyes és mi a rossz. Ezek után megalapítottuk a riadó láncot, utána elmentünk a magyar ünnepségre («Okt. 23») aholis aztán a vendégeket irányítottuk és a zsebeiket üritettük.»

«Jelszó: légy résen!

1971. dec. 11.

Imádkozás után megbeszéltük a jelszó értelmét: legyetek mindig résen, mert nem tudjátok mikor jő el az idő, — mondta Jézus az öt szolgálynak, akik nem hoztak olajat lámpásaiknak magukkal. Az ezután következő szerepróba elég siralmasan ment. Amit 10-15 perc alatt el lehetett volna próbálni, az 1 teljes órát vett igénybe. Utána az ősmagyarokról beszéltünk. Mindezek végeztével karácsonyi énekeket énekeltünk. A finom uzsonna után mindenki dolgára ment.» — — —

Stuttgart, 1972. jan. 27.

«Nóra néni elmagyarázta a napi jelszót: Nem az az erős, akinek nagy a szája. Ezt Teleki Pál hangoztatta egykoron, amikor még élt szegény. Nóranéni elmagyarázta az értelmét: ha valaki nem tud jól magyarul, ne próbálja ezt azzal helyettesíteni, hogy csunyán beszél, — mondá ő. Ezek után őrökre oszlottunk, versenyeztünk, hogy melyik őr tud többet Dobó Istvánról. Később kiderült, hogy ez az új csapatnevünk. Egyelőre csak egy próbaévre ismernek el minket mint csapatot, de reméljük, hogy kiálljuk a próbát és nem sokára megkapjuk a csapatszámot is.»

Stuttgart, 1972. jan. 15.

«Mint mindig, három órákor kezdődött az oktatás. Amikor a cserkész nagy része megérkezett, összeraktuk a székeket egy kör alakba. Utána sorba álltunk. Amikor imádkozni akartunk, jött még két cserkész. Imádkozás után leültünk a kör alakba felállított székekre. Nóranéni felolvasott két levelet. Az első levelet Nóranéni írta egy néninek, akinek a zirndorfi lágérba pénzt küldtünk karácsonyra. A második levél attól a nénitől volt, akinek a pénzt küldtük. Utána egy játékot kellett kitalálnunk. Három csoportban voltunk: a lányok, a fiúk és a kicsinyek. A következő találkozásakor megbeszéljük majd, hogy hogyan akarjuk a farsangot ünnepelni. Nóranéni megkért mindenkit, hogy gondolkozzon azon, hogy hogyan ünnepeljük a farsangot. Egy kicsit még beszélgettünk a farsangról, majd pedig előadtuk a játékot. Utána kaptunk kakaót és kalácsot. Uzsonna után lassanként mindenki haza ment.»

Stuttgart, 1972. febr. 12.

«A múlt összejövetelen farsangot csináltunk. Mindenkinek kosztümben kellett

megjelenni. Az egyik cserkész magnót hozott, amin muzsikát hallgattunk és táncoltunk is rá. Sok játékot játszottunk. Enni és valóban nem volt hiány. Sok édességet ettünk. A szobát megdekoráltuk sok színes szallagokkal. Öt órákor sajnós a kellemetlenebb munkát el kellett kezdeni: rendbe rakni a termet. De nem csak szórakozni, hanem dolgozni is kell az életben.»

Az őrsi feljegyzések naplószerű formája itt fekszik még mindig előttem. A kifejezések keresetlen és eleven formája életről tanúskodik. Érdemes lenne a zírást kielemezni, belső tartalmára is rámutatni. Az idő és a hely hiánya miatt azonban ez nem lehetséges. A stuttgarti Dobó István cserkészcsapat életéből kiragadott események csak egy mozaik kövecskét alkotnak abból a munkából, amit a magyar cserkészek szerte a nagy világban végeznek. A külső forma talán a szerénység határán mozog, de mégis minden magyar leányt és fiút vár ehhez a munkához.

A befogadó országok világi és egyházi vezetői legtöbb helyen pártfogoliák ezt a törekvést és segítenek bennünket, hogy a magyar kultúrértékeket fiataljainkkal megismertessük. Természetesen nem könnyű ez a feladat. Sokszor az az érzésünk, hogy nem megy tovább, de a fiatalok csillogó szeme és a szülők áldozatkészsége erőt ad a vezetőknek is. Mindezt megköszönjük nekik és nem kérünk mást, csak annyit, hogy közös erővel tovább is fáradozzunk az «emberebb ember és a magyarabb magyar» nevelésén.

P. SZÖKE JANOS

CSERKÉSZTÁBOROK

A Magyar Cserkészsövetség európai kerülete örömmel hirdeti meg idén is, — nyári t á b o r a i t, — cserkészleányoknak, cserkészfiúknak, kiscserkészeknek, szórványban élő cserkészeinek!

CSERKÉSZTÁBOR

«Teleki Pál nagytábor» cserkészleányoknak, cserkészfiúknak a festői szépségű, magyar történelmi múltú Pottensteinben 1972 augusztus 3-12-ig. (Pegnitz mellett, Bayreuth közelében). — Jelentkezni lehet 10 éves kortól. Jelentkezési határidő:

1972 június 30.

Ugyancsak itt rendezik meg európai őrsvezetőképző táborukat is.

KISCERKÉSZTÁBOR

Kiscserkészeink számára (szórvány kiscserkész számára is) idén is megrendezzük hagyományos Bärenhof-i kiscserkész-táborunkat. (Kastl bei Amberg mellett). Jelentkezni lehet 6 éves kortól. Jelentkezési határidő: június 30.

A kiscserkész-tábor időpontja: 1972 augusztus 5-től 19-ig.

Mindkét táborra, — a jelentkezőknek írásban részletes ismertetőt küld az európai cserkészkerület. (Cím: Ungarischer Pfadfinderbund. Magyar Cserkészsövetség, 8 München 80, Trogerstr. 48. I.)

KÖLLEY GYÖRGY

A mai idők és az apokalipszis

Ha az ember manapság többé-kevésbé nyílt szemmel jár a világban, nem kerülheti el a figyelmét az, amit a legjobban így fejezhetnénk ki: a mai idők fenoménja. Miben áll ez a fenomén? Miért éppen a mai idők és miért nem volt ehhez hasonló az eddigi emberi történelemben? Nem könnyű ezt egy ilyen kis keretében megvilágítani. Könyvek, tanulmányok, újságcikkek százai foglalkoznak ezekkel a kérdésekkel, amik egyre inkább az érdeklődés középpontjába kerülnek. A mai idők fenoménjáról beszéltünk. Próbáljuk itt egy pár példán keresztül szemléltetni, hogy miben áll ez a fenomén.

A legszembetűnőbb jelenség a mai idők gigantizmusa, és a fejlődést mindent magával ragadó, elsöprő erejű dinamikája. Krisztus után 1000 év kellett ahhoz, hogy az emberiség az akkori létszáma megkétszereződjék. A következő megkétszereződéshez már csak 500, az utána következőhöz 250, majd 100 évre volt szükség. Ma már ott tartunk, hogy a századfordulótól, tehát 25-30 év múlva egy ismételt megduplázódás folytán a Föld lakosságának a létszáma 8 milliárd körül lesz. De minden fejlődésre tipikus ez a robbanásszerű, mint mondani szokás, exponenciális jelleg. Földünk véges területtel rendelkezik, de a fejlődés dinamikája feltartóztathatatlan. Már a közvetlen jövőben el fogjuk érni a rendelkezésre álló lehetőségeket.

Ugyanakkor az emberi vakság maga is egy fenomén. A mindig több ember számára egyre kevesebb levegő, víz és szabad természet áll rendelkezésre, ugyanakkor egyre rohamosabban szennyezzük be a természetes ivóvíz-tartalékainkat, irtjuk az erdőket, amik nélkül nincs oxigénutánpótlás, levegőtisztítás, pihenés és kikapcsolódás, és amik nélkül az erózió elpusztítja a rendelkezésre álló, amúgy is túl kevés termőföldet. Még a szociális jellegű intézkedésekben is sokszor ellentmondás van. Elmaradt országoknak akarunk segíteni az iparosodásban, ezzel azonban a még meglévő erdők megtizedelése a még fokozottabb levegő elszennyeződést vonja maga után. És ki tudná még felsorolni azt a sok káros következményt, amik a mi bajainkat, de az övéiket is növeli. Gondoljunk el: az emberiség létszáma 2000-ig eléri a 8 milliárdot. Ez a mi problémánk, nem pedig a jövő generációé!

A környezet és a látható világ rohamos tönkretelvése, elpusztítása mellett van azonban egy, a kihatásaiban még szörnyűbb fenomén: a közvetlenül nem látható szellemi és erkölcsi értékek féltelmes iramú szétesése, elzülése mindenütt. A társadalomban, intézményekben, sőt magában az Egyházban is. Aki látni tud, lássa! Burjánzik az egoizmus, a presztizs és pénzhajhászás. Egyre jobban fogy a szeretet. Ennek megfelelően ijesztően nő az agresszivitás. Még gyorsabban, még féltelmezebben, mint ahogy az emberek száma nő. Krízisek, tüntetések, katasztrófák, háborúk. Szemben mindenfajta rózsás jövőképekkel a technika vívmányai alapján. A fegyverek egyre tökéletesebbek, egyre pusztítóbbak. Mindez egy olyan korszakban, amiben még a második világháború ütötte sebek be sem gyógyultak.

Mit jelent ez? Ébredjünk már végre fel! Népeességzaporulat, éhínségek, nyersanyag-szükséglet, energiaszükséglet, elszennyeződés, szellemi elnyomorodás, minden de minden arra utal, hogy szörnyű zsákutcába jutottunk. Egy olyan zsákutcába, aminek a végén beláthatatlan, irtózatos katasztrófa várakozik. Hogy mikor? Valószínűleg sokkal közelebb és hamarabb, mint szeretnénk, mint elvárjuk! Azaz, hogy ezt a tényt kíméletesen elhallgatjuk, nem segítünk senkin. San Francisco esete egy jó példa erre. Itt ugyan a veszélyt éppen eléget hangoztatták a geológusok, ennek ellenére még soha sem volt ilyen lázas tevékenységű építkezés, felhőkarcoló rekord. A svájci Technische Rundschau évek óta vezércikkekben figyelmeztet. Egy pár példa a legutóbbi számokból: Zerstörbarkeit und Gestaltbarkeit der Zukunft (TR Nr. 11, 12, 13, 1972). Wann muss Wachstum enden? (TR Nr. 19, 1972). Különösen ez az utóbbi vezércikk mutat rá arra az ejesztő tényre, hogy a közvetlen következő években döntő változásoknak kell beállni egész felfogásunkban, ami önmagában reménytelen dolog, ha a katasztrófát el akarjuk kerülni. Ha csak 10 évet várunk, már túl késő! Tehát itt nem «csak» a gyermekeink problémájáról van szó!

Megdöböntő az általános emberi tudás szintén robbanásszerű fejlődésének a következménye, (mint pl. tudományok, a fokozódó specializálódás) az emberi lélekben. Az ember egyre kevésbé tudja áttekinteni a mai világgépet, egyre inkább arra van utalva, amit a rádió, a televízió, természetesen a saját értelmezésében, szuggerál. Az emberekben ilyen módon a tudományok hatalmas eredményei miatt komplexusok alakulnak ki, és könnyen áldozatul esnek különböző felelőtlen emberek és áramlatok állításainak és ideológiájának. Éppen ezért legfőbb ideje a tudományokat és a társadalmi eseményeket világnézeti szempontból felülvizsgálni, és így próbálni rendet teremteni ebben a mai általános fejvesztettségben és ideológiai zűrzavarban. Ezt a rendet sok tudós, fizikus, híres és kevésbé híres emberek meg is teremtették. Sajnos, munkájuk, könyveik még nem általánosan ismertek.

Egy nagy horderejű, megnyugtató megállapításra jutottak azonban, amit a világnak — ha akarja, ha nem — tudomásul kell vennie: A tudományok, az atom, a mikro- és makrokozmosz nem a materialista világnézetet, hanem épp ellenkezőleg, Isten létét megdöböntő erővel világítják meg. Sőt, nyugodtan állíthatjuk: az Egyház tanításának a legnagyobb mértékig hitelt szolgáltatnak. Itt szeretnék néhány fontos tényre — részletekbe bocsátkozás nélkül — rámutatni. A dialektikus Materializmust, a teológia halálos ellenségét a fizika eredményei megsemmisítették. De ezzel megsemmisítették egyúttal minden más materialista, Isten létének ellentmondó filozófiát is! Vegyük végre ezt tudomásul! Istent a mai tudományos világgépből nem lehet kihagyni.

Egy egész más oldalról jut ugyanerre az eredményre a Parapszichológia. Ez aránylag fiatal tudomány, és okkult fenoménok kutatásával foglalkozik. Ezek a kutatások, amik

egyébként a mélypszichológia számára is nélkülözhetetlenek, kimutatták, hogy az ember énjének a tulajdonképpeni hordozója a tudatalatti, másképp kifejezve, az emberi szellem (Geist), és ez időtől és tértől független, tehát halhatatlan! Másrészt olyan megdöböntő tudással és képességgel rendelkezik, ami alapján jobban meg lehet érezni és érteni annak az egyházi tanításnak a jelentőségét, miszerint Isten az embert saját képére teremtette. Ugyanúgy jobb képet lehet alkotni arról, mi a szeretet, miért káros az önzés, sőt, arról is, hogy még gondolatban is lehet felebarátunk ellen véteni. De egy más, alapvetően fontos kérdés is világosabban bontakozik ki, mégpedig a Démon problémája. A Démon mint személyiség, és nem szimbólum, mint egyes teológusok állítják.

De térjünk vissza a mai világhelyezethez. Minden jel arra mutat, hogy a világ egy döntő szakaszához érkezett. Egy olyan szakaszhoz, amit éhínségek, egyre nagyobb mérvű katasztrófák és — ami a legszörnyűbb — egy harmadik világháború közvetlen veszélye jellemez. Apokalipszis? Szinte felkínálkozik ez a kifejezés. Utolsó idő? Az ember a bibliai jelenések könyvére gondol János apostoltól. A démonok szabadonbocsátása? Nézzünk szét elfoglatlanul a mai világban. A művészetek, az erkölcsi szétesés, az önzés és butaság diadalmi mómora és az agresszió egyre féktelenebb brutalitása, mindezek maguktól beszélnek. De ahol legnagyobb a szükség, ott legközelebb a segítség is. Gondoljunk Lourdesra, Fatimára, vagy az utóbbi időkben tapasztalt Mária-jelenésekre és csodákra. Itt most nem feltétlen csak az egyháziilag kivizsgált esetekre gondolok; az esetek száma túl nagy, a kivizsgálás sokáig tart, az idő sürget. Aktuális egyáltalán a Mária-tisztelet a mai modern időkben még? En úgy gondolom, ilyen aktuális még sohasem volt!

BALOGH PÉTER

ANYÁK NAPJA ZÜRICHBEN

Svájc legnagyobb magyar kolóniájában, Zürichbena Zürichi Magyar Nőegylet rendezésében ezévből is bensőséges keretek között ünnepelték meg az édesanyák ünnepét. A hagyományos ünnepi beszédet *Delé Imre* katolikus lelkész mondta, mondanivalójában azonban ez a beszéd mégsem volt egészen hagyományos. — Ugyanis a szónok az édesanyák túlzott dicsérete helyett ezúttal az anyai kötelességekre mutatott rá fokozott súllyal. Joggal mondta, hogy a gyermek háláját az anya különösen akkor érdemli ki, ha gyermeke neveléséért mindent megtett, és nagyrészt az anyákon múlik, hogy mi is lesz a gyermekből. — A beszéd az anyák nagyrészt meghatotta, — többen megjegyezték, hogy ilyen őszinte szót ritkán lehet hallani.

A rendezőség az elismerés és köszönet virágcsokrát nyújtotta át *Huba Irmának*, a nőegylet elnöknőjének eredményekben gazdag munkásságáért; *Golaris Györgyinek* pedig a a műsor betanítását köszönte meg.

E. L.

Az élet könyvéből

A KERESZTSÉG SZENTSÉGÉBEN
RÉSZESÜLTEK

Ausztriában:

Pálik György, 1972 márc. 26-án, Traiskirchen
Fara Brigitta Mónika, 1972 ápr. 6-án, Bécs

Belgiumban:

Gergely Ildikó, G. Zoltán és Dierer Anna
Mária leánya, Brüsszelben
Oravec György, O. György és Ignác Mária
fia, Bressouxban

Franciaországban:

Máthé Yann-Tass, 38 - St Martin d'Hères
Baumgartner Melinda Éva, 42 - Roanne
Stanimirovic Lázár Pál, 38 - Bourgoin-Jallieu
Farkas Péter, 69 - Lyon
Somody Laurence, 69 - Lyon

Svájcban:

Ács György János, Á. Gyula és Anna fia
1972 május 1-én, Lausanne-ban
Bárdos Ildikó, Dr. B. Péter leánya,
1972 ápr. 30-án, Zürichben.

HAZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Belgiumban:

Hamvas László és Marie Thérèse Peeraer,
1972 máj. 5-én Brasschaat-ban

Németországban:

Népassy Imre és Stranzky Irén,
1972 máj. 15-én, Münchenben

GYEMÁNTLAKODALOM

Svájcban:

Dr. Radisics Elemér és Anna szül. Szinnyei-
Merse, szűk baráti körben — szobájukban
ünnepi magyar szentmisével — ünnepelték

meg házasságuk 60-ik évfordulóját, 1972
május 11-én, Le Mont Pélerin-ben.

AZ ÖRÖK HAZÁBA TAVOZTAK

Ausztriában:

Strommer Katalin, 1972 elején, Bécsben
Kremsner Mária, 1972 márc. 24., Schwechat
Dr. Karpáti Zoltán, 1972 ápr. 7-én, Kaiser-
ebersdorfbán

Belgiumban:

Balázs Ilona szerzetes-nővér, 1972 máj. 15-én,
59 éves, Zwijndrecht-ben

Franciaországban:

Németh Elemér, 34 éves, 39 - Molamboz
Cseke János, 75 éves, 38 - Vienne
v. Szántó György, 80 éves, 34 - Montpellier
Szabó Paula, 75 éves, 48 - Marvejols
Ács Jean-Pierre 13 éves, 06 - Grasse
v. Lakóty Vilmos, 89 éves, 69 - La-Tour-de-
Salvagny

Németországban:

Dr. Kovács György, 58 éves, 1972 márc. 17.,
Münchenben
B. Bornemissza Gyuláné szül. gr. Bethlen
Klára, 94 éves, 1972 márc. 29-én, Gräfel-
fing/Münchenben
Mayer Kilián, 80 éves, 1972 márc. 30-án,
Münchenben
Nahodyl György, 51 éves, 1972 ápr. 7-én,
Münchenben
Harsány János, 56 éves, 1972 ápr. 12-én,
Grünwald/Münchenben
Vasenda Róbertné szül. Szép Erzsébet, 83 é.,
1972 ápr. 17-én, Münchenben
Streff Lajos, 74 éves, 1972 ápr. 20-án,
Regensburgban
Stéger Gézané szül. Balogh Ilona, 79 éves,
1972 ápr. 27-én, Freiburgban

† Báró baranyavári Ullmann György

Megrázó körülmények között, felesége és
gyermekai társaságában tett sítúrán, baleset
következtében vesztette életét, 1972 április
1-én, Engadinban, — néhány nappal 50. élet-
évének betöltése után.

Édesapja és nagyapja a nagymúltú buda-
pesti Magyar Általános Hitelbank vezérigaz-
gatója voltak. A budapesti piarista gimnázium-
ban és a Pázmány Péter Tudományegyetem-
en végezte tanulmányait. A háború után.
24 éves korában hagyta el Magyarországot.
Korábban a Bank of America-nál az USA-
ban, majd annak düsseldorfi fiókjánál tevé-
kenykedett, több mint 20 évig pedig a közel
200 éves kölni Sal. Oppenheim jr. & Cie
bankház egyik vezetője volt. Az egész világon
ismerték a kiváló pénzügyi és gazdasági szak-
embert, de kevesen ismerték magánéletét.
Ebben a magánéletben — amelyre a hiva-
talos elfoglaltságok csak kevés időt hagytak
— mindig érdeklődéssel hallgatott meg egy-
egy beszámolót, vagy hírt a külföldi magyar-
ság kulturális életéről. 1956-ban számtalan,
külföldre menekült magyar banktisztviselőt
és gazdasági szakembert helyezett el nemcsak
Európa-szerte, hanem még az Egyesült Álla-
mokban és Kanadában is.

Erkölcileg és anyagilag támogatta a Mün-
cheni Magyar Intézetet, a Burg Kastli ma-
gyar Reálgimnáziumot, a Magyar Cserkész
Szövetséget, az amerikai Magyar Piarista
Diákok Szövetségét, a Katolikus Magyar
Egyetemi Mozgalom kölni tagozatát és a
Philharmonia Hungarica zenekart. Egyetemi
hallgatóknak nyújtott támogatást tanulmá-
nyaik folytatásához, számtalan embert része-
sített rendszeres támogatásban Magyarorszá-
gon és külföldön egyaránt.

DR. GALLOWICH ERVINÉ

PAX ROMANA KONGRESSZUS 1972-ben

Tizenkét európai országból — köztük Ju-
goszláviából — és az Egyesült Államokból
mintegy 130 egyetemista és értelmiségi rész-
vételével rendezte meg a KMEM (Katolikus
Magyar Egyetemi Mozgalom) idej, sorrend-
ben 14-ik kongresszusát a húsvét utáni héten,
ápr. 3. és 9. között a bajorországi Zangberg-
ben, München közelében.

A kongresszusnak az alábbi felvetett kér-
désre kellett válaszolnia:

Mit ér az ember, ha magyar?

Feladat volt a magyarság helyzetének és
jövője alakulásának vizsgálata — nemzeti
önvizsgálat három nagy témakör keretében:

- * történelmünk tanulságai
- * magyar jelen — otthon
- * magyarok külföldön

A résztvevők 7 előadás és 11 referátum
alapján egy kerekasztal-konferencia keretében
és több munkacsoportban vitatták meg a fel-

vetett kérdéseket. A konferencia utolsó nap-
ján az előadók és a munkacsoportok vezetői
n y i l a t k o z a t b a n foglalták össze az
elhangzottakat és a következtetéseket.

A kongresszus irodalmi estjén *Csokits János*
verseiből olvasott fel. A reggeli elmélkedése-
ket és az esti miséken a homiliát *Prof. Dr.*
Békés Gellért OSB, a Mozgalom lelkésze
mondta a kiválasztott témáról: «...élő re-
ményre szült újjá minket» (1. Péter 1, 3.).

A konferencia félidejében a résztvevők
megtekintették a történelmi érdekességű em-
lékeket Landshut városában.

A kongresszus vendégei között üdvözöl-
hette *Szépfalusi Isiván* bécsi magyar evangé-
likus lelkészt, aki az Európai Magyar Protes-
táns Szabadegyetem nevében köszöntötte a
résztvevőket.

Végül a résztvevők közös levélben üdvö-
zölték *Mindszenty József* baborost, Magyar-
ország prímását, valamint a Burg Kastl-ban
működő Magyar Gimnázium igazgatóját, ta-
nári karát és diákjait.

A tisztségviselők az 1972/73-as évben:

A Mozgalom a kongresszussal párhuzamo-
san tartott közgyűlésén megválasztotta az új
tisztségviselőket.

Elnök: *Prof. Targonski György* (New York)
Társelnök: *Dr. Kunz Ferenc* (Bécs)
Pénzügyi ellenőr: *Krajcsi Mária* (Zürich)
Az Elnöki Tanács tagjai: *Boór János* (Mün-
chen), *Dettre László* (Lausanne), *Dr. Hor-
váth Árpád* (Luzern), *Kiss Ulrich* (Bonn),
Dr. Komarnicki Egon (Waalre, Hollandia),
Pongrácz László (Bécs), *Ritter László* (Lou-
vain), *Targonski Jolán* (New York).
Mozgalmi lelkésznek az ET ismét *Dr. Békés
Gellért* bencés professzort (Róma) kérte fel.
A főtítkári hivatal ellátásával az elnök *Kal-
niczky Györgyöt* (München) bízta meg.

Az Életünkben megjelent írásokért minden
tekintetben azok szerzői felelősek.

Lapzártá a hónap 15-én, hirdetéseket pedig
csak a hónap 12-ig fogadunk el!

MAGYAR ISKOLATÁBOR HOLLANDIÁBAN

Hollandiai magyar iskolatáborunkat ez évben július 1-től 15-ig tartjuk. Kétszáz résztvevőre számítunk. A napi foglalkozás az előző évekhez hasonlóan történik.

Délelőtt:

Iskolás foglalkozás (magyar nyelv, történelem, földrajz, néprajz, hitoktatás).

Délután:

Kirándulások, úszás, sportolás, népdaltanulás.

Este:

Dia- és filmvetítések, népi táncok és dalok, tábortűz szalonna sütéssel.

Jelentkezni lehet a következő címre:

Stichting Hongaarse Federatie in Nederland (Hollandiai Magyar Szövetség), Postbus 178, Utrecht.

Teljes részvételi díj 14 napra 160 holland gulden.

Akik jelentkeztek azoknak május végéig megküldjük a részletes tájékoztatót a tábor helyéről, hoznivalókról, utazásról stb. Felhívjuk mindenki figyelmét a minél előbb való jelentkezésre. Az érdeklődés nagy, a férőhely korlátozott.

Minden 6-18 év közti fiú és leány jöhet a táborba. Hat évnél fiatalabbakat csak akkor vehetünk fel, ha szüleik közül legalább az egyik velük jön.

Holland nyelvű házastársaknak most is tartunk magyar nyelvtanfolyamot. A felnőttek részvételi díja annyi, mint a gyermekeké. Jelentkezni lehet az alanti íven:

JELENTKEZÉSI ÍV

Alulírott lakik helység
 utca, bejelentem gyermekemet (gyermekeimet)
 a Magyar Iskolatáborba.
 Gyermekek (gyermekeim) neve: életkora:

Kötelező előlegként beküldök 15 guldent személyenként a következő postgíróra. Giro Nr. 2304058. Cím: Stichting Hongaarse Federatie in Nederland. Diedenweg 165, Wageningen.

Aláírás:

STOCKHOLM

Kedves és hosszú ideig emlékezetes élményben részesültek azok a stocholmi és västerási magyarok, akik május 12-én meghallgatták Szörényi Éva előadó estjét.

A februári súlyos balesetéből szerencsésen felépült nagy magyar művész nemcsak a hazai klasszikus költők, de a számkivetésben élő magyar költők műveiből is adott elő több csokorra való verset, balladát. Sok könnyet és forró tapsot arattak az Édesanyákhoz, a Gyermekekhez szóló versválogatások. De ugyanolyan nagy sikere volt a Mindszenty hercegprímásról megemlékező verseknek is.

Az öt ország 13 városában turnézó művész Tamás fia, is sikeresen szerepelt az eddigi angol nyelvű színpadok, TV- és filmszereplések után immár magyar színpadon is. Ez volt az első fellépése az Európában élő magyarság előtt és a hallgatóság máris viharos tüsszel jutalmazta e nagy és sok sikeres szerepléssel kecsegtető ifjú művész előadói adottságát, készségét.

Az előadás után a Sz. M. T. helyiségében színházi vacsora keretében folytatódott a meleg ünneplés és köszönetnyilvánítás mindketjük oadaó, lélekemelő és nem utolsó sorban a nagy ügyet szolgáló fáradozásáért.

delnői KLEKNER EMIL

AZ INNSBRUCKI MAGYAR INTÉZET

felvesz az 1972-73 tanévre magyar fiúkat, kik tanulmányaikat a 300 éves Innsbrucki Tudományegyetem valamelyik fakultásán akarják végezni. A tanév október 15-én kezdődik. Az egyetemnek jelenleg öt fakultása van: teológia, filozófia, jog- és államtudomány, orvosi, építészeti. Az orvosi karra csak osztrák állampolgárokat vesznek fel. A többi karon nincs korlátozás eddig. Igen keresett az egyetem jogi kara a közgazdaságtudományi diploma és doktorátus megszerzése miatt, továbbá a filozófiai kar a német nyelv- és irodalomtudományi doktorátus és az építészeti kar a modern oktatási rendszere és kiváló professzorai miatt.

Diákotthonunk egy szép nagy villaszerű épület, nagy kerttel, sok gyümölcsfával és kerti úszómedencével a város villanegyedében, ahonnan az egyetem autóbusszal vagy kerékpárral 15 perc alatt elérhető. Itt havi 650 Schillingért kapnak magyar fiúk lakást egy vagy kétágyas szobában, reggelivel, mosással, télen pedig fűtéssel.

Ebéd és vacsora az egyetemi menzán kapható. — A kifogástalan erkölcsi magaviselet alapfeltétel. — Érdeklődők jelentkezzenek mielőbb levélben, de legkésőbb aug. 31-ig címünkön: A-6020 Innsbruck, Richard-Wagner-Str. 3. — Dr. Gróh Béla igazgató.

BÉCS

Dordett egyházi professzor ápr. 12-én klasszikus felépítésű és mégis közérthető német nyelven tartott előadásában ismertette egyházunk jelen válságának szimptomáit, eredetét. A válság gyógyulásának lehetőségét abban az élő hitben jelölte meg, amely az egyház életében — papságban és hívőkben egyaránt — szerte a világon az ősegyház hitéhez hasonló elevenséggel és töretlenséggel nap-nap után megnyilvánul.

Varga Gyula ápr. 23-án «Szakállszárító» című könyvéből olvasott fel szemelvényeket. A szépszájú hallgatóság sokat derült humorán, élvezte izes magyaros nyelvezetét és reméli, hogy a könyv hamarosan megjelenik.

Hogyan lehet előfizetni az Életünkre?

Az Életünk terjesztői a helyi magyar lelkészek; ők küldik meg kívánatra a lapot területükön a híveknek. Az előfizetési díjat, mely 1972 január 1-től 10.— svájci frank, vagy annak megfelelő valuta, az illetékes magyar lelkésznek fizessük be.

Csak onnan forduljunk közvetlenül a kiadóhivatalhoz, ahol a lelkész hiányzik, vagy valamilyen oknál fogva nem terjesztője a lapnak. Európán kívüli rendeléseket a központi hivatal intéz, Címe:

Életünk (Unser Leben)
 Frongartenstr. 15.
 9000 - St.Gallen (Schweiz)

Az előfizetés tengerentúlra is 10.— svájci frank; ha azonban légi postával kéri valaki a lapot, 20.— svájci frank, vagy annak megfelelő más valuta.

Figyelem!

Svájci olvasóinkat arra kérjük, hogy 1972 január 1-től az Életünkre vagy a St.Gallen-i vagy a Lausanne-i magyar missziónál fizessenek elő.

Svájc egész területén csak két terjesztőnk van:
 Vecsey Lajos és Rába Lukács.

Címük:
 Dr. Vecsey Lajos
 Fernblick
 9053 - Teufen, AR

P. Rába Lukács
 3, rue du Valentin
 1000 Lausanne

Emlékezzünk

1562 június 2-án, 410 évvel ezelőtt hunyt el Nádasdy Tamás báró, Magyarország nádora. 1498-ban született, tanulmányait Budán, Grazban, Bolognaban és Rómában végezte. A mohácsi csata után először Ferdinánd király szolgálatában volt. De fogságba esett és hűségesen szolgálta János királyt is, majd később véglegesen csatlakozott Ferdinánd táborához.

1540-ben országbíró.

1547-ben a Nagyszombatban tartott országgyűlés elnöke.

1553-ban bárói rangot kapott.

1559-ben a pozsonyi országgyűlésen megválasztják nádorrá.

1622 június 4-én, tehát 350 évvel ezelőtt lett Thurzó Szaniszló Magyarország nádora. Ezt a méltóságát valószínűleg annak köszönhette, hogy hűséges és határozott híve volt az uralkodóháznak, valamint protestáns voltának. A soproni országgyűlés Esterházy Miklóssal szemben Thurzót választotta meg.

1667 június 8-án, nagy ünnepségek közepette koronázták meg Magyarország utolsóelötti királyát, I. Ferenc Józsefet és Erzsébet királynét. A királyi pár a koronázási ajándékot rokkant honvédeknek adományozta.

1682 június 15-én kötött házasságot Tököly Imre és Zrinyi Ilona. Zrinyi Ilona Zrinyi Péter és Frangepán Katalin leánya volt,

Ozaljvárbán született 1643-ban. 1667-ben férjhez ment I. Rákóczi Ferenchez, és mint ennek özvegye 1682-ben Tököly Imréhez. 1703-ban halt meg Nikodémiában és az ottani örmény temetőbe temették. Hamvait 1906-ban hozták haza és azóta a kassai domban pihennek.

Tököly Imre 1657 szeptember 25-én született Késmárkon. 1697 szeptember 11-iki nagy zentai ütközet után a szultánnal együtt Törökországba menekült. Konstantinápoly Galata nevű külvárosában élt feleségével, Zrinyi Ilonával.

Mostohafiának felkeléséről értesült, de már nem tudott azon résztvenni. — 1705 szeptember 13-án hunyt el Nikodémiában, izmidi birtokán (Kis-Ázsiában). Hamvait szintén 1906-ban hozták haza és azóta a késmárki evangélikus templomban pihennek.

1958 június 16-án, 14 évvel ezelőtt végezték ki Nagy Imrét, az októberi forradalom miniszterelnökét. 62 éves volt.

1847 június 17-én, 125 évvel ezelőtt fedezte fel Semmelweis Ignác a gyermekágyiláz okát.

1897 június 24-én, 75 évvel ezelőtt hunyt el Brassai Sámuel, az utolsó magyar polihisztor. Egyetemi tanár, és a Magyar Tudományos Akadémia tagja. 1800-ban született Torockón és Kolozsvárott hunyt el.

Apja unitárius pap volt. Gyermekkorától kezdve nehéz körülmények között élt. Volt főúri nevelő, nyelvmester, könyvtáros, zene-tanár, 1837-48 a kolozsvári unitárius kollégium tanára. Majd 1872-84 az új kolozsvári egyetem matematika tanára. Nyugdíjba vonulása után, 1884 után még a szanszkrit nyelvet adta elő az egyetemen. A következő tudományágakban tűnt ki: földrajz, történelem, statisztika, közgazdaságtan, zene-elmélet, természettudományok majdnem minden ágában, esztétika, műkritika, nyelvészet, irodalomtörténet és filozófia.

1887 június 24-én, 85 évvel ezelőtt született Karinthy Frigyes. A századeleji egyénieskedés görcsös stílusmutatványokba hajszolta az írókat. Ennek a modoros nyelvi akrobatikának volt a görbe tükré az «Így írtok ti» (1912) c. ragyogó karikatúra sorozat. Egy idézet a könyvből:

«Váratlan fordulat.»

— Ki ön és mit kíván? — kérdezte a tábornok, megtartva lélekjelenlétét.

— Házmaster vagyok — mondta a férfi és előre lépett. — A házmaster vagyok.

A tábornok hátrált. Zsebébe nyúlt és megmarkolta toledói körömpucolóját. Aztán rekedten ismételte a kérdést:

— Mit akar?

— Csak azt jöttem mondani, hogy délutánhatig ne tessék csavarni a vaszalejtungot. A Csömöri úton javítják a csövet, és nincs víz addig.

HIRDETÉSEK

HIVATALOS FORDÍTÁSOKAT

magyar-német és német-magyar nyelven olcsón és gyorsan elkészíték, — Ausztria és Svájc területére is!

Wilhelm Divy

All. vizsgázott törvénytudományi hivatalos fordító és tolmács.

799 Friedrichshafen, Linderstr. 50.

HAZAI HENTESÁRU

1 kg paprikás füstölt kolbász	DM 9.60
1 kg rizses véreshurka	6.—
1 kg rizses májashurka	6.—
1 kg vastag paprikás szalonna	7.—
1 kg tokaszalonna	7.—
1 kg disznósajt	7.—

5 kg-tól portómentes szállítás. Csak belső megrendeléseknek tudunk eleget tenni.

Taubel Mihály hentesmester

6710 Frankenthal/Pfalz

Peter-Rosegger-Str. 3.

Tel. (06233) 92 58

SZÍVESEN LEVELEZNE MAGYAR,

23 éves orvosi asszisztensnő katolikus fiatalokkal magyar, német vagy angol nyelven. Érdeklő a külföldi klasszikus irodalom, zene, népzene, történelem, filozófia stb.

Címe: Faragó Mária, Budapest, II. ker. Martírok u. 95. I. 3.

EGYEDÜLLŐ, CSINOS, 52 ÉVES,

intelligens, házas rk. nő ezúton keresi egy becsületes, intelligens férfi ismeretségi házasság céljából. «Akácfavirág» jelígre kér választ az

Életünk Gazdasági Bizottságához,
7 Stuttgart 1, Werastr. 63.

GYÜMÖLCSŐS KERTET BÉRBE

keresek bárhol, nyugdíjas. Esetleges ajánlót 100.— DM-el és 10 liter gyógyborral díjazom. Címem:

8 München 45, Grohmann Str. 9. L. Simon

STOCKHOLMBAN, RENDEZETT VISZONYOK KÖZÖTT ÉLŐ,

iparos férfi keresi 35-45 éves, kb. 165 cm magas, szolid, komoly nő ismeretségi.

«Egymásért élni» jelígre kér választ az Életünk Gazdasági Bizottságához,
7 Stuttgart 1, Werastr. 63.

Az Életünk

elfogad hirdetéseket,
azok közlését kérjük

a Gazdasági Bizottságon keresztül

P. Szőke János címén beküldeni:

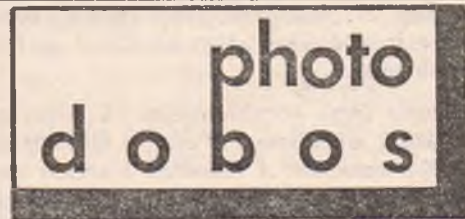
D. Stuttgart 1,

Werastr. 63.

Telefon: 43 37 86

A nyomda a Gazdasági Bizottság megkerülésével nem fogad el hirdetést.

PRAKTIKUS AJÁNDÉK!
FÉNYKÉPEZŐ- ÉS MOZIGÉP
SZÍNHÁZI ÉS SPORTLÁTCSÓ
VILLANÓLÁMPA, ÖRÖKVAKÚ
FÉNYMÉRŐ, ÁLLVÁNY, STB.
KEDVEZMÉNYES ÁRON!

Tul. Dr. Dobos Gyula
8 München 2 Rindermarkt 16
Tel. 0811/240 852

Rövid hírek

VI. Pál pápa kívánságára a világhírű Vatikáni Kerteket megnyitják a nagy nyilvánosság előtt. A belépődíj kb. 3.50 DM lesz. Az így befolyó összeggel kívánják a Szent Péter-téren meglévő vatikáni információ- és turista irodát fenntartani. A Vatikáni Kerteket eddig csak kiváltságos személyek külön engedéllyel tekinthették meg.

Nyugatnémetországban teológusok és újságírók egy csoportja irországi gyermekek nyaralási lehetőségeinek megszervezésén fáradozik. A leginkább veszélyeztetett területekről katolikus és protestáns gyermekeket szeretnének családotknál, vagy ifjúsági otthonokban elhelyezni.

A keletafrikai Burundiban betiltották a 33 éve megjelenő egyetlen katolikus folyóiratot. A betiltásra minden megokolás nélkül valószínűleg a feszült belpolitikai helyzet és a polgárháborúhoz hasonló állapotok miatt került sor. Burundi 3,2 millió lakosából 2 millió katolikus. 5 egyházmegyében 450 pap dolgozik. Eddig több, mint 10 ezer ember menekült el az országból és hírek szerint több tízezer vesztette életét a polgárháborúban.

Taióban (Franciaország) a nemzetközi protestáns szerzetes közösségben június 26-tól szeptember 10-ig hetenként ifjúsági tanfolyamokat tartanak. Ezeket készítik elő a fiatal érdeklődőket az 1974-re tervezett «Ifjúsági Zsinat»-ra. Nyelvi nehézségekkel nem kell számolni, mert szimultán fordítás könnyíti meg a résztvevők munkáját.

A Vatikáni Posta júniusban hat névértékből álló, ún. Velence-sorozatot hoz forgalomba. Mind a hat bélyeg, amely egyenként, vagy blokkban is kapható, 405 lira értékű és 1,2 millió példányban kerül kiadásra.

Augsburgban a jövő év június 30-án nyílik meg az ún. Ulrich-év, amelyet a püspökség alapításának ezer éves évfordulója alkalmából ünnepelnek. Szt. Ulrich, Dillingen grófja 936-973 között állt a püspökség élén, a nevezetes Lech-mezei csata idején is. A jubileumi év bevezetőjeként kiállításokat, zárandoklásokat rendeznek. Az ünnepségnek fénypontja 1973 július 4-én, a Szent halálának ezer éves évfordulóján lesz.

Csehszlovákiában a legújabb rendelkezések szerint 60 éves korukban nyugdíjazzák a papokat. Ezzel az állam tovább korlátozza és nehezíti az amugyis előregedett csehszlovákiai klérus lelkipásztori tevékenységét. Nagy kiesést jelentett már eddig is az ún. «nem kívánatos elemek» kikapcsolása, így pl. februárban 27, többnyire fiatal paptól vontak meg a működési engedélyt az állami egyházi ügyi hivatal.

Bangla Desh köztársaságban 73 millió lakos közül mindössze 150 ezer, a lakosságnak 0,2 %-a katolikus. A Rómában közzétett adatok szerint a négy egyházmegye élén benszüllött püspökök kormányoznak és 128 világi és szerzetes pap látja el a hívek lelki gondozását.

Nyugatnémetországban az 1970-es népszámlálás adatai szerint a lakosság száma 60,7

millió. Ebből kerekén 27 millió katolikus, 29,6 millió evangélikus-protestáns, felekezeten kívüli 3,8 millió, zsidónak pedig 31.700 vallja magát.

Rómában a nemzeti műemlékbizottság bejelentette, hogy a műkincsekben gazdag templomokat modern riasztó berendezéssel látják el. Így akarják az elharapózott műkincsrablást megakadályozni. Olaszországban az év első negyedében 81 nagyobb méretű rablás történt, közülük 46 templomi betörés volt. A tolvajok 598 nagy értékű festményt és szobrot zsákmányoltak.

Az USA egyházmegyéi közül elsőnek a newyorki érsekség hozta nyilvánosságra évi költségvetését. Eszerint az egyházmegye birtokában lévő egyházi intézmények, épületek és berendezések értéke 643 millió dollár és az egyházmegye területén lévő 400 plébánia tulajdona. Az idei költségvetési deficit kerekén 1,6 millió dollárra rúg.

Rómában a Via Aurelián újabb ásatások folytán az egyik legrégebbi katakombát találták meg, amelyben Szent Kallixtus pápa volt eltemetve. (217-222). Az ásatások során domborműveket, feliratokat, freskókat is találtak, amelyek a 7. vagy 8. századból származnak.

A Vatikán és az afrikai Szudáni Köztársaság diplomáciai kapcsolatra lépett egymással. A kartumi kormány első nagykövete már átadta megbízó levelét; s ugyancsak kinevezte szudáni delegátusát a Szentszék is.

Az UCIP, a katolikus világszövetség legfelső fóruma nemrég Grazban tartotta idei összejövetelét, hogy előkészítse a szövetség 1974-ben esedékes világkonferenciáját. Szó volt a Párizsban székelő központ finanszírozásáról és az új főtitkár személyének kiválasztásáról is.

Kína újabb misszionálására készül egy munkacsoport. Vezetője a magyar származású jezsuita atya, Páter Ladányi. Honkongi sajtókonferenciáján elmondotta: az egyháznak késznek kell állnia — mihelyt arra lehetőség nyílik — hogy a mai időknek és megváltozott körülményeknek megfelelően misszionáriusokat küldhessen Kínába. Egyelőre vallásos és kulturális témájú, napi több órás rádióadások sugárzására készül a munkacsoport.

A szemlélődő szerzetes rendeknél nagyobb az utánpótlás, mint a tevékeny rendeknél — jelenti a Tag des Herrn c. leipzig-i katolikus lap. Kiemeli, hogy a cisztercita szerzeteseknél mindig akad új jelentkező, s ez azt bizonyítja, hogy a mai fiatalokat nemcsak a modern élet dinamikája, hanem a mély vallásosság, a szemlélődő életmód is vonzza és érdekli.

Franciaországban is csökkent azoknak a teológusoknak a száma, akik ma papi hivatásra készülnek. Míg 1969-ben még 345 teológust szenteltek pappá, addig 1971-ben már csak 237-et.

Lapunk legközelebbi kettős száma (július-augusztus) július közepén jelenik meg.

VECSEY JÓZSEF

nemrég megjelent könyve

Emlékezés

Mindszenty bíboros édesanyjára közel 300 oldalon mutatja meg, hogyan forrott össze csodálatos egységbe a magyar primás életével egy finom és eszes falusi asszonynak, édesanyjának élete.

A kötet 32 képet is tartalmaz műnyomó papíron a bíboros és édesanyja életéből.

A könyv ára 19.— svájci frank, — 4.50 US dollár, — vagy annak megfelelő valuta.

Megrendelhető:

a Magyar Nyomdában

(Ungarische Buchdruckerei)

9000 St.Gallen, Frongartenstr. 15. Schweiz.

Keresünk

valódi vagy átképzett

SZERSZÁMLAKATOSOKAT, SZERSZÁMKÉSZÍTŐKET

nagy karosszéria szerszámok gyártásához.

Csak valóban kitanult szakemberek jelentkezzenek, legalább 50 %-os mémet nyelvtudással!

6 hét próbaidő, véglegesítés után lakásszerzésben is segítünk.

DR. MELEGHY K. G.

Werzeugbau und Presswerk

5070 BERGISCH GLADBACH

Életünk

Az európai magyar katolikusok lapja

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:

Ungarische Buchdruckerei,

9000 St.Gallen, Frongartenstr. 15.

(Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Előfizetés egy évre: 10.— svájci frank,

Egyes szám ára: 0.80 svájci frank, vagy annak megfelelő más valuta.

É l e t ü n k — Unser Leben

Monatschrift für die ungarischen

Katholiken in Europa

Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische Buch-

druckerei, 9000 St.Gallen (Schweiz),

Frongartenstr. 15.

Telefon: (071) 22 55 28

Kto. Krt. 603 Ungarische Buchdruckerei

Sparkassa der Admanistration St.Gallen

Bezugspreis jährlich: 10.— Sfr.